

ČETRTO POROČILO O DRŽAVNIH POMOČEH V SLOVENIJI

(ZA LETA 1999, 2000, 2001)

Maj, 2002

KAZALO

<u>UVOD</u>	4
<u>Metodološka izhodišča</u>	4
<u>Konceptualne opombe</u>	4
<u>VSEBINA IN ZAKLJUČKI</u>	5
<u>Vsebina</u>	5
<u>Zaključki</u>	6
<u>I. CELOTEN OBSEG DRŽAVNIH POMOČI</u>	7
<u>II. POMOČ V SEKTORJU INDUSTRIJA IN STORITVE</u>	11
<u>2.1. Obseg in trend</u>	11
<u>Sektor industrija in storitve</u>	12
<u>2.2. Horizontalni cilji</u>	12
<u>2.2.1. Spreminjajoči trendi horizontalnih ciljev</u>	14
<u>2.2.2. Zaposlovanje in usposabljanje</u>	15
<u>2.3. Posebni sektorji</u>	16
<u>2.3.1. Jeklarstvo</u>	17
<u>2.3.2. Transport</u>	17
<u>2.3.3. Premogovništvo</u>	18
<u>2.3.4. Drugi sektorji</u>	19
<u>III. POMOČ V KMETIJSTVU in POMOČ V RIBIŠTVU</u>	19
<u>3.1. Kmetijstvo</u>	19
<u>3.2. Ribištvo</u>	21
<u>IV. REGIONALNI CILJI</u>	21
<u>PRILOGA 1</u>	23
<u>1. Kategorije državnih pomoči</u>	23
<u>2. Instrumenti državnih pomoči</u>	23
<u>3. Vrste podatkov, viri in metode zbiranja podatkov o državnih pomočeh</u>	23
<u>Metodologija ocenjevanja elementov pomoči</u>	24
<u>PRILOGA 2</u>	26
<u>STATISTIČNI PODATKI</u>	26

KAZALO TABEL IN SLIK v poročilu

Tabela 1:	Državne pomoči v Sloveniji v letih 1999, 2000 in 2001, v primerjavi z BDP, stroški države in zaposlenostjo	7
Slika 1:	Deleži državnih pomoči po skupinah instrumentov v letih 1999, 2000 in 2001	8
Tabela 2:	Državne pomoči v Sloveniji po posameznih kategorijah v letih 1999, 2000 in 2001	8
Slika 2:	Deleži državnih pomoči po kategorijah glede na celotno državno pomoč v letih 1999, 2000 in 2001	9
Slika 3:	Spreminjanje deležev državnih pomoči znotraj posamezne kategorije po letih	9
Slika 4:	Deleži državnih pomoči izbranih sektorjev v celotnem BDP v letih 1999, 2000 in 2001	10
Slika 5:	Delež dodane vrednosti v izbranih sektorjih v letih 1999, 2000 in 2001	10
Tabela 3:	Državne pomoči sektorjem predelovalne industrije in storitev v Sloveniji v letih 1999, 2000 in 2001	11
Tabela 4:	Državne pomoči v sektorju industrija in storitve v letih 1999, 2000 in 2001	11
Tabela 5:	Delež dodane vrednosti v sektorju industrija in storitve ter dodana vrednost na zaposlenega v tem sektorju, v letih 1999, 2000 in 2001	12
Tabela 6:	Državne pomoči po horizontalnih ciljih v letih 1999, 2000 in 2001	12
Slika 6:	Delež državnih pomoči znotraj horizontalnih ciljev v letih 1999, 2000 in 2001	13
Slika 7:	Deleži državnih pomoči znotraj horizontalnih ciljev po instrumentih, v letih 1999, 2000 in 2001	13
Slika 8:	Deleži državnih pomoči v BDP po izbranih kategorijah, v letih 1999, 2000 in 2001	14
Slika 9:	Deleži državnih pomoči v BDP po izbranih kategorijah, v letih 1999, 2000 in 2001	14
Tabela 7:	Državne pomoči za zaposlovanje in usposabljanje v primerjavi s celotnimi državnimi pomočmi v letih 1999, 2000 in 2001	15
Slika 10:	Deleži državnih pomoči pri zaposlovanju in usposabljanju po instrumentih, v letih 1999, 2000 in 2001	16
Slika 11:	Višina državnih pomoči v posebnih sektorjih, v letih 1999, 2000 in 2001, v mio SIT	16
Tabela 8:	Državne pomoči v jeklarstvu v letih 1999, 2000 in 2001, v mio SIT	17
Slika 12:	Deleži državnih pomoči v jeklarstvu v letih 1999, 2000 in 2001 po instrumentih v %	17
Tabela 9:	Državne pomoči v transportu v primerjavi z dodano vrednostjo in zaposlenostjo, v letih 1999, 2000 in 2001	18
Tabela 10:	Državne pomoči v premogovništvu, v primerjavi z dodano vrednostjo in zaposlenostjo, v letih 1999, 2000 in 2001	18
Tabela 11:	Državne pomoči v drugih sektorjih v letih 1999, 2000 in 2001	19
Tabela 12:	Državne pomoči v kmetijstvu v letih 1999, 2000 in 2001	20
Slika 13:	Deleži državnih pomoči v kmetijstvu v letih 1999, 2000 in 2001 po instrumentih v %	20
Tabela 13:	Državne pomoči v ribištvu v letih 1999, 2000 in 2001	21
Tabela 14:	Državne pomoči po regionalnih ciljih v letih 1999, 2000 in 2001	22
Slika 14:	Deleži državnih pomoči pri regionalnih ciljih v letih 1999, 2000 in 2001, po instrumentih	22

UVOD

Metodološka izhodišča

V 65.členu Evropskega sporazuma o pridružitvi med Republiko Slovenijo na eni strani in evropskimi skupnostmi in državami članicami, ki delujejo v okviru Evropske unije na drugi strani, se je Slovenija zavezala, da letno poroča o skupnem znesku in razdelitvi danih sredstev državnih pomoči.

Sistem nadzora nad državnimi pomočmi je bil v Sloveniji vzpostavljen leta 2000. Sprejet je bil Zakon o nadzoru državnih pomoči (Ur.l. RS, št. 1/00, 30/01) ter naslednji podzakonski predpisi: Uredba o merilih in pogojih za dodeljevanje državnih pomoči ter določitvi ministrstev, pristojnih za upravljanje posameznih shem državnih pomoči (Ur.l. RS, št. 59/00), Uredba o vsebini in postopku posredovanja podatkov za predhodni in naknadni nadzor nad državnimi pomočmi (Ur.l. RS, št. 36/00,12/01) in Pravilnik o pripravi letnega poročila o državnih pomočeh (Ur.l. RS, št. 19/00).

Pri pripravi poročila smo izhajali iz osnovnih definicij o državnih pomočeh, ki so navedene v Zakonu o nadzoru državnih pomoči. Državne pomoči so opredeljene kot individualne državne pomoči določenemu prejemniku ali kot splošne sheme državnih pomoči vnaprej nedoločenim prejemnikom. Združljive državne pomoči so tiste, ki so socialnega značaja in so dodeljene posameznim prejemnikom pod pogojem, da so dodeljene brez diskriminacije glede na izvor blaga, na katerega se nanašajo in za odpravo posledic, povzročenih z naravnimi nesrečami ali izrednimi dogodki.

Državne pomoči so lahko združljive tudi za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven nizka ali kjer obstaja velika brezposelnost; namenjene so izvajanju pomembnih projektov ali za odpravo težav v gospodarstvu, pospeševanju določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij; spodbujanju kulture in varovanju kulturne dediščine ter državne pomoči, ki jih kot take s podzakonskim predpisom določi Vlada Republike Slovenije in niso v nasprotju z namenom zakona o državnih pomočeh.

Za Slovenijo kot državo kandidatko je zelo pomembno, da zagotavlja učinkovito kontrolo nad dodeljevanjem državnih pomoči. Priprava željene transparentnosti je prvi in temeljni korak za uveljavljanje kontrole pravil Evropskega sporazuma. Poročilo je vsako leto predloženo Evropski Komisiji in omogoča transparentno sliko o stanju državnih pomoči v državi kandidatki.

Konceptualne opombe

Pričujoče poročilo je že četrto tovrstno poročilo doslej, ki zajema podatke za leta 1999, 2000 in 2001.

Prvo letno poročilo za leti 1997 in 1998 je bilo pripravljeno leta 1999. Podatki za leto 1997, ki so vključeni v poročilo, temeljijo na sumiranih ocenah državnih pomoči, ki so jih pripravili dajalci pomoči. Podatki za leta 1998, 1999 in 2000 pa že temeljijo na vzpostavljeni evidenci prejemnikov pomoči, za leti 2000 in 2001 pa tudi na podatkih o predhodno prijavljenih državnih pomočeh.

V letu 2001 se je, zaradi uskladitve šifranta namenov državnih pomoči v skladu z nameni, uporabljenimi v Evropski uniji in ostalo zakonodajo na področju državnih pomoči v Sloveniji, dopolnila Uredba o vsebini in postopku posredovanja podatkov za predhodni in naknadni nadzor nad državnimi pomočmi.

To poročilo o državnih pomočeh je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o pripravi letnega poročila o državnih pomočeh in Priročnikom za zbiranje podatkov o državnih pomočeh v Sloveniji za leto 2001, ki povzemata ureditev poročanja in priprave letnega poročila v

Evropski uniji¹. Posamezni dajalci so na njegovi podlagi uvrstili dodeljene državne pomoči po kategorijah in namenih ter posredovali podatke Komisiji.

Nadzor državnih pomoči izvaja Komisija za nadzor nad državnimi pomočmi (v nadaljevanju: Komisija). Njene naloge so podrobneje opredeljene v Poslovniku Komisije za nadzor nad državnimi pomočmi. Strokovne, tehnične in administrativne naloge za Komisijo opravlja Sektor za nadzor državnih pomoči, ki deluje v okviru Ministrstva za finance.

Državna pomoč je v Sloveniji lahko dodeljena iz proračunskih **virov** v različnih oblikah, pri čemer so instrumenti lahko neposredni (npr. dotacije, ugodna posojila) ali posredni (preko zmanjšanih prihodkov državnega ali občinskega proračuna), viri sredstev pa so lahko domači ali tuji (donacije iz tujine).

V poročilu niso zajete pomoči, ki so bile dodeljene na lokalnem nivoju. V letu 2002 pa je že vzpostavljen sistem za spremljanje državnih pomoči, ki jih dodeljujejo lokalne skupnosti v Sloveniji, v smislu priglašanja oz. predhodnega nadzora, podatki pa bodo poročani v naslednjem letu.

V Zakonu o nadzoru državnih pomoči so v 6. členu **dajalci** pomoči opredeljeni kot vse institucionalne enote, ki jih sektorizacija institucionalnih enot na podlagi registrov vseh institucionalnih enot uvršča v sektor države, lahko pa tudi druge enote, uvrščene v sektorja nefinančne ali finančne družbe pod javnim ali domačim zasebnim nadzorom, ki izvajajo politiko države (enote centralne ravni države, neposredni uporabniki državnega proračuna, državni skladi, druge enote centralne ravni države, enote lokalne ravni države, neposredni uporabniki proračunov občin, skladi lokalne ravni države, druge enote lokalne ravni države, skladi socialnega zavarovanja).

Dejanski **prejemniki** državnih pomoči so lahko: podjetja, samostojni podjetniki posamezniki in kmetije, ki opravljajo pridobitno dejavnost s proizvodnjo blaga in opravljanjem storitev.

Poročilo vključuje državne pomoči, ki so bile dodeljene v predelovalni industriji, kmetijstvu, ribištvu, premogovništvu, transportu (letalski prevozi, železniški promet), jeklarstvu ter regionalne pomoči (92(3)a). Sektorji, ki niso zajeti oz. niso dobili državne pomoči pa so: industrija motornih vozil, trgovina, ladjedelništvo, ostali transport, finančni sektor, kultura, mediji.

Deveto letno poročilo o državnih pomočeh v Evropski uniji (pripravljeno 18.7.2001), smo uporabili kot podlago za napovedi in primerjave trendov med EU in Slovenijo.

Podatki o višinah državnih pomoči so prikazani po tekočih cenah v SIT ter preračunani v EUR po povprečnem letnem tečaju Banke Slovenije.

VSEBINA IN ZAKLJUČKI

Vsebina

Pomembnost analiziranja podatkov, ki so združeni v poročilu je vedno večja, saj prispeva k večji transparentnosti državnih pomoči v Sloveniji.

Poročilo zajema leta 1999, 2000 in 2001 in je razdeljeno v štiri dele. V *prvem delu* prikazujemo podatke o celotnih državnih pomočeh za leta 1999, 2000 in 2001 v skupnem znesku, po posameznih kategorijah in po instrumentih. Podatki o višini državnih pomoči so prikazani tako v absolutni vrednosti (v SIT in v EUR), kot v relativnih razmerjih. *Drugi del* je namenjen industriji in storitvam, ki zavzemajo pomemben delež v strukturi državnih pomoči v Sloveniji. Ta kategorija vključuje horizontalne cilje in posebne sektorje. *Tretji del* je namenjen pomočem, ki so bile dodeljene v kmetijstvu in ribištvu, *četrti del* pa regionalnim pomočem.

Kategorije državnih pomoči, instrumenti, vrste podatkov, viri in metode zbiranja podatkov so podrobneje opredeljeni v Prilogi 1, statistični podatki pa v Prilogi 2.

¹Ninth Survey on State Aid in the European Union

V Evropski uniji višina državnih pomoči konstantno pada, na podlagi pridobljenih podatkov je stanje v Sloveniji od začetka spremljanja državnih pomoči pa do danes podobno. Cilj, ki si ga želi doseči Evropska unija je, da bi se v bližnji prihodnosti nivo državnih pomoči še zmanjševal vsaj tam, kjer je to mogoče. Tem ciljem naj bi sledila tudi Slovenija.

Delež državnih pomoči se je znižal v kategoriji posebnih sektorjev in to kar za tretjino, tudi pri horizontalnih ciljih je opaziti trend zmanjševanja deleža državnih pomoči. Delež pomoči namenjen kmetijstvu in ribištvu pa konstantno narašča, ravno tako pri regionalnih ciljih, kjer je opaziti največji trend naraščanja deleža državnih pomoči.

V primerjavi z Evropsko unijo je opaziti predvsem neskladje v kmetijskem sektorju, kateremu se delež državnih pomoči konstantno povečuje. V Evropski uniji raven državnih pomoči pada skoraj v vseh sektorjih (razen v storitvenem).

Zaključki

Javna sredstva morajo biti porabljena omejeno in učinkovito. V EU je potreba po finančni disciplini vse večja in prevladuje mnenje, da je potrebno zmanjševati delež državnih pomoči glede na BDP.

Iz poročila izhaja, da Slovenija v večji meri sledi trendom Evropske unije, transparentnost podatkov je iz leta v leto večja, saj Komisija neprestano opravlja predhodni in naknadni nadzor nad porabo dodeljenih državnih pomoči.

Metodološka izhodišča za pripravo poročila so podrobneje predstavljena v Prilogi 1 tega poročila.

I. CELOTEN OBSEG DRŽAVNIH POMOČI

Državne pomoči v Sloveniji rahlo nihajo, če primerjamo višino državnih pomoči izraženo v EUR, če pa primerjamo deleže državnih pomoči v bruto domačem proizvodu, je opaziti trend zmanjševanja deleža. Tudi če primerjamo tolarske zneske je opazno nihanje med leti, z vključitvijo primerjave še za leti 1997 in 1998, pa je zaznati trend zniževanja višine državnih pomoči v Sloveniji.

Tabela 1: Državne pomoči v Sloveniji v letih 1999, 2000 in 2001, v primerjavi z BDP, stroški države in zaposlenostjo

	Enota mere	1999	2000	2001
Državne pomoči	v mio SIT	88.923	83.494	92.920
Državne pomoči	v mio EUR ²	459,25	407,23	427,84
BDP	v mio SIT	3.637.437	4.035.518	4.566.191
BDP	v mio EUR	18.786	19.682	21.024
Stroški države ³	v mio SIT	1.613.314	1.781.444 ⁴	2.030.903
Stroški države	v mio EUR	8.332	8.689	9.351
Zaposleni	število	758.474	768.172	779.041
Delež državnih pomoči v BDP	v %	2,44	2,07	2,03
Državne pomoči na zaposlenega	v SIT	117.239	108.692	119.275
Državne pomoči na zaposlenega	v EUR	605,50	530,12	549,19
Delež državnih pomoči v stroških države	v %	5,51	4,69	4,58

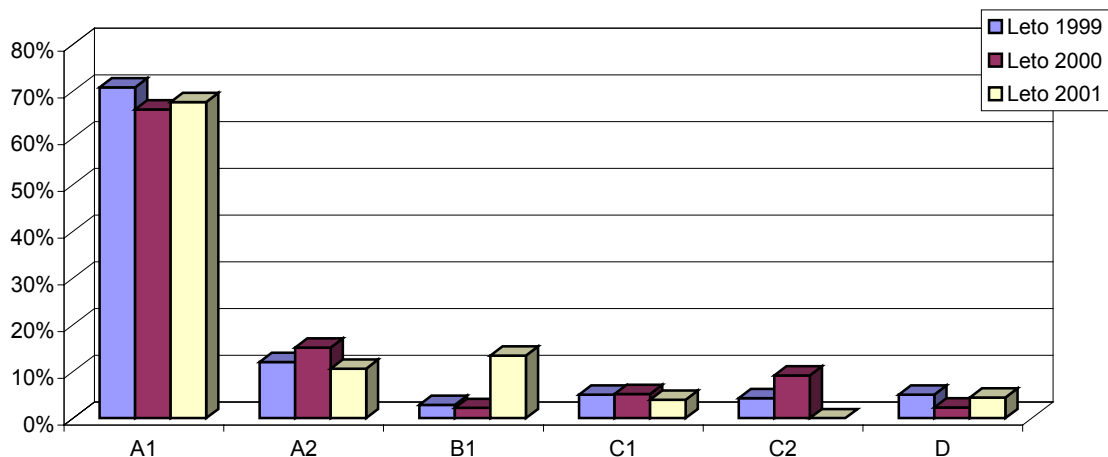
V letu 2001 so v Republiki Sloveniji dodeljene državne pomoči (izražene v nacionalni valuti) znašale 92.920 milijonov tolarjev, kar je za 11,29% več kot so znašale državne pomoči v letu 2000 oziroma 4,5% več kot v letu 1999. Primerjava v protivrednosti EUR pa pokaže povečanje za 5,06% glede na leto 2000 in znižanje za 6,84% glede na leto 1999. Državne pomoči na zaposlenega so v letu 2001 znašale 119.275 SIT in so se v primerjavi z letom 2000 po tekočih cenah povečale za 9,74%, v primerjavi z letom 1999 pa so se povečale za 1,74%. Če pa državne pomoči na zaposlenega preračunamo v EUR, je ponovno opaziti manjše nihanje, saj so bile v primerjavi z letom 2000 višje za 3,6%, v primerjavi z letom 1999 pa so nižje za 9,3%. Delež državne pomoči v BDP se v letu 2001 v primerjavi z letom 2000 skoraj ni spremenil, v primerjavi z letom 1999 pa je opazno večje znižanje. Državne pomoči na prebivalca so v letu 2001 dosegle 46.599 tolarjev na prebivalca⁵, kar predstavlja 11,07% več kot v letu 2000 in 4,17% več kot v letu 1999, če primerjamo podatke v SIT oziroma 3,6% več kot v letu 2000 in 9,3% manj kot v letu 1999, če primerjamo podatke v EUR.

² Povprečni tečaj Banke Slovenije za 1 EUR je znašal v letu 1999 193,6253 SIT, v letu 2000 205,0316 SIT in v letu 2001 217,1851 SIT (Vir: Banka Slovenije)

³ Stroški države za leto 1999, ki so bili prikazani v poročilu za leta 1997, 1998 in 1999, so spremenjeni (višji) zaradi dokončnega preračuna (Vir: Bilten Javnih financ)

⁴ Stroški države v preteklem poročilu niso bili dokončen podatek, tako da je številka popravljena.

⁵ V letu 1999 je bilo v Sloveniji 1.987.755, v letu 2000 1.990.094 in v letu 2001 1.994.026 prebivalcev (Vir: Statistični urad)

Slika 1: Deleži državnih pomoči po skupinah instrumentov v letih 1999, 2000 in 2001

V letu 2001 so med instrumenti državnih pomoči tako kot v predhodnih letih prevladovali instrumenti⁶ iz skupine A1. Ti so v letu 2001 dosegli 67,62% vseh pomoči, v letu 2000 66,06% vseh pomoči in v letu 1999 70,78% vseh pomoči. V letu 2001 se vidno je povečala uporaba instrumentov skupine B1, saj so v tem letu dosegli delež 13,40%. Upadel pa je delež pomoči dodeljenih na osnovi instrumentov skupine C1 in A2. Uporaba instrumentov skupine D je narasla na nivo iz leta 1999. Na osnovi instrumenta C2 pa v letu 2001 ni bilo dodeljenih pomoči.

Tabela 2: Državne pomoči v Sloveniji po posameznih kategorijah v letih 1999, 2000 in 2001

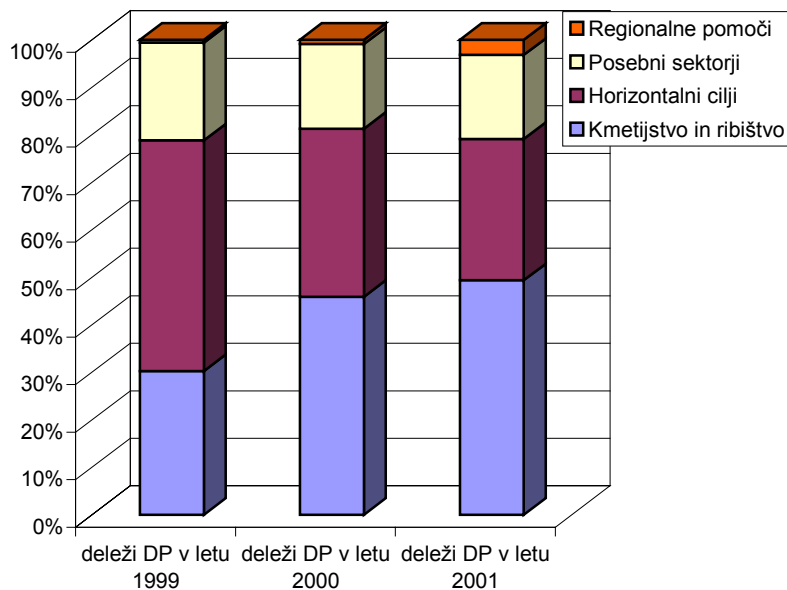
Kategorije	v mio SIT	v mio EUR	delež DP v l. 1999 (v %)	v mio SIT	v mio EUR	delež DP v l. 2000 (v %)	v mio SIT	v mio EUR	delež DP v l. 2001 (v %)
Kmetijstvo in ribištvo	26.922	139,04	30,28	38.333	186,96	45,91	45.870	211,20	49,36
Horizontalni cilji	43.155	222,88	48,53	29.506	143,91	35,34	27.655	127,33	29,76
Raziskave in razvoj	14.723	76,04	16,56	4.098	19,99	4,91	4.998	23,01	5,38
Varstvo okolja	4.048	20,91	4,55	2.134	10,41	2,56	5.417	24,94	5,83
Prestrukturiranje	5.782	29,86	6,50	5.316	25,93	6,37	8.019	36,92	8,63
Mala in srednja podjetja	2.079	10,74	2,34	2.924	14,26	3,50	2.625	12,09	2,83
Zaposlovanje	13.599	70,23	15,29	13.258	64,66	15,88	4.806	22,13	5,17
Usposabljanje	1.323	6,83	1,49	439	2,14	0,53	708	3,26	0,76
Varčevanje z energijo	112	0,58	0,13	0	0,00	0,00	4.49	0,02	0,00
Drugi cilji ⁷	1.489	7,69	1,67	1.337	6,52	1,60	1.076	4,96	1,16
Posebni sektorji	18.301	94,52	20,58	14.889	72,62	17,83	16.424	75,62	17,68
Jeklarstvo	2.019	10,43	2,27	784	3,82	0,94	7.467	34,38	8,04
Transport (letalski, železniški)	10.985	56,73	12,35	11.481	56,00	13,75	7.847	36,13	8,44
Premogovništvo	4.830	24,95	5,43	2.356	11,49	2,82	45	0,21	0,05
Drugi sektorji	467	2,41	0,53	268	1,31	0,32	1.066	4,91	1,15
Regionalne pomoči	545	2,81	0,61	768	3,75	0,92	2.971	13,68	3,20
Skupaj	88.923	459,25	100,00	83.496	407,23	100,00	92.920	427,84	100,00

⁶ A: pomoči, ki so v celoti dodeljene prejemnikom: A1 (dotacije), A2 (oprostitve, izjeme in olajšave); B1: finančni transferji države v obliki kapitalskih naložb (equity); C: finančni transferji, pri katerih je element pomoči prihranek pri obrestih: C1 (ugodna posojila), C2 (rezervacije, oprostitev ali pospešeno amortiziranje); D: garancije. Podrobnejša opredelitev instrumentov je v Prilogi 1.

⁷ Podatkov za leto 1999 ni bilo mogoče razvrstiti po predvidenih namenih, a po oceni sodijo med horizontalne cilje (namenjeni industriji in storitvam)

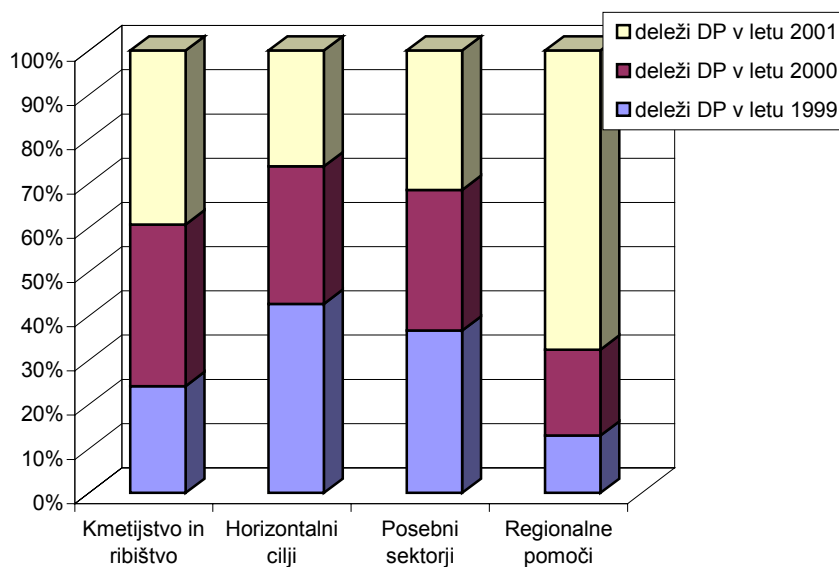

Slika 2: Deleži državnih pomoči po kategorijah glede na celotno državno pomoč v letih 1999, 2000 in 2001

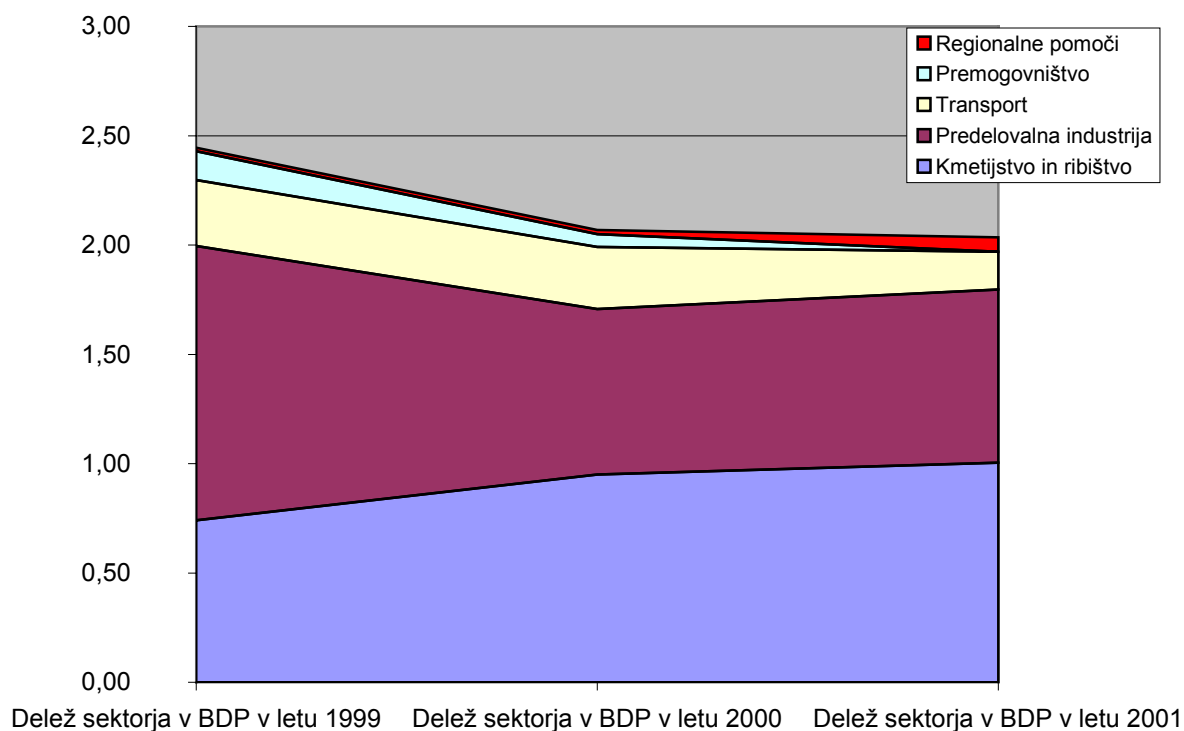
Med posameznimi kategorijami državnih pomoči so v obdobju 1999-2001 prevladovali pomoči za namene kmetijstva in ribištva ter horizontalnih ciljev. V strukturi celotnih državnih pomoči se vidno povečuje delež regionalnih pomoči.

Slika 3: Spreminjanje deležev državnih pomoči znotraj posamezne kategorije po letih

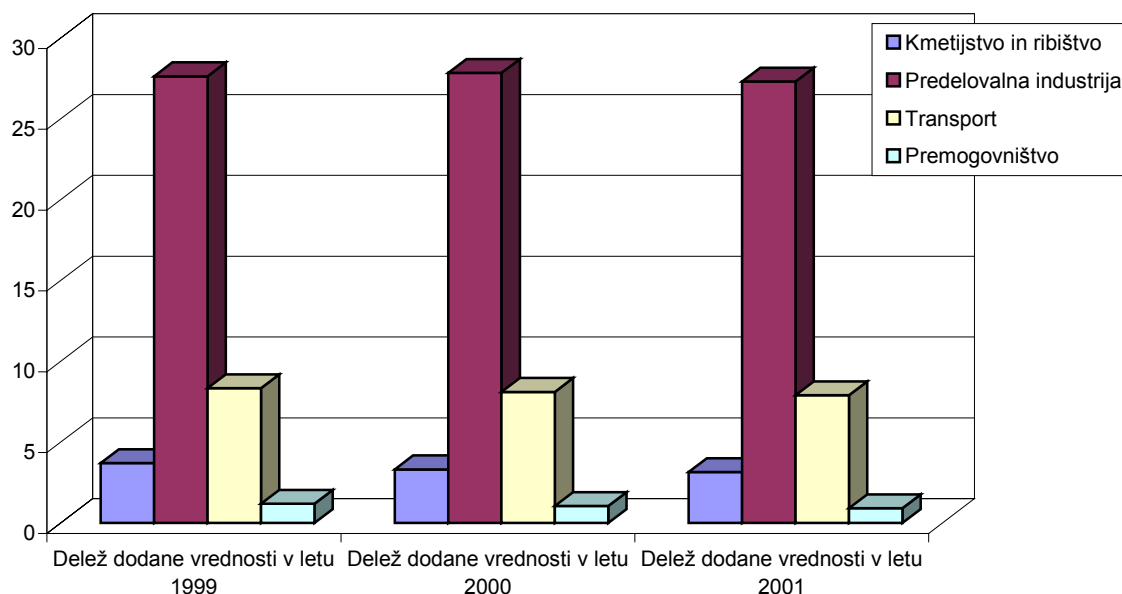
V treh letih, ki jih zajema poročilo, se delež pomoči namenjen posebnim sektorjem skoraj ne spreminja, delež regionalnih pomoči pa se povečuje najbolj intenzivno, saj se je v primerjavi z letom 1999 povečal skoraj za šestkrat. Trend pri horizontalnih ciljih je vseskozi padajoč, pomoči namenjene kmetijstvu in ribištvu pa konstantno naraščajo.

Slika 4: Delež državnih pomoči sektorjev v celotnem BDP v letih 1999, 2000 in 2001

Iz slike 4 je razvidno, da se deleži državnih pomoči v BDP zmanjšujejo povsod, razen v kmetijskem sektorju in pri regionalnih pomočeh. Trend deleža pomoči v BDP je v Sloveniji padajoč.

Slika 5: Delež dodane vrednosti v izbranih sektorjih v letih 1999, 2000 in 2001

Če primerjamo deleže dodane vrednosti glede na skupno dodano vrednost vidimo, da največji delež prispeva predelovalna industrija (raziskave in razvoj, varstvo okolja, majhna in srednja podjetja, trgovina, varčevanje z energijo, zaposlovanje, usposabljanje, jeklarstvo, drugi sektorji, finančne storitve, razvoj manj razvitih območij), sledi ji transport, kmetijstvo pa je šele na tretjem mestu.

Tabela 3: Državne pomoči sektorjem predelovalne industrije in storitev v Sloveniji v letih 1999, 2000 in 2001

	Enota mere	1999	2000	2001
Predelovalna industrija in storitve	v mio SIT	46.186	31.326	39.159
Predelovalna industrija in storitve	v mio EUR	238,53	152,79	180,30
Dodana vrednost	v mio SIT	859.603	970.014	1.082.244
Dodana vrednost	v mio EUR	4.440	4.731	4.983
Zaposleni	število	231.880	234.226	233.875
Delež državnih pomoči v dodani vrednosti	v %	5,37	3,23	3,62
Državne pomoči na zaposlenega	v SIT	199.181	133.743	167.435
Državne pomoči na zaposlenega	v EUR	1.029	652	771

V letu 2001 je bilo v Sloveniji sektorjem predelovalne industrije in storitev dodeljenih več pomoči (42,13%) kot v letu 2000 (37,52%) in manj pomoči kot v letu 1999 (51,94%), v primerjavi s celotnimi državnimi pomočmi. Pri sektorjih predelovalne industrije in storitev prevladujejo pomoči za horizontalne cilje (njihov delež je znašal v letu 1999 in 2000 več kot 93% pomoči, v letu 2001 pa le še 70,62% vseh pomoči v teh sektorjih), regionalne pomoči so v letu 2001 kljub rasti dosegle le 7,59% pomoči sektorjem predelovalne industrije in storitev. Podrobnejši podatki o državnih pomočeh v tem sektorju so v prilogi 2, tabela P2.

II. POMOČ V SEKTORJU INDUSTRIJA IN STORITVE⁸

2.1. Obseg in trend

V Sloveniji je bilo v sektorju industrija in storitve v preteklih letih dodeljenih največ sredstev državnih pomoči med vsemi sektorji. V letu 2001 pa se je stanje spremenilo.

Tabela 4: Državne pomoči v sektorju industrija in storitve v letih 1999, 2000 in 2001

	1999		2000		2001	
	v mio SIT	v mio EUR	v mio SIT	v mio EUR	v mio SIT	v mio EUR
Sektor industrija in storitve	61.456	317,40	44.395	216,53	44.079	202,96

Podatki kažejo, da se je delež državnih pomoči iz leta v leto pospešeno zmanjševal. V primerjavi s podatki iz leta 1999 so se državne pomoči v tem sektorju zmanjšale za 28,3%, v primerjavi z letom 2000 pa za 0,7%, če podatke primerjamo v SIT. Primerjava v EUR pa nam pokaže, da se je delež državnih pomoči v primerjavi z letom 1999 zmanjšal za 36,1%, v primerjavi z letom 2000 pa za 6,3%. Lahko rečemo, da je opazen trend upadanja deleža državnih pomoči v tem sektorju, ki je primerljiv s trendi v Evropski uniji.

⁸ Sektor industrija in storitve zajema vse sektorje razen kmetijstva in ribištva

Tabela 5: Delež dodane vrednosti v sektorju industrija in storitve ter dodana vrednost na zaposlenega v tem sektorju, v letih 1999, 2000 in 2001

Sektor industrija in storitve	Enota mere	1999	2000	2001
Delež dodane vrednosti	v %	77,95	77,77	77,21
Število zaposlenih v tem sektorju	število	543.802	547.435	556.111
Dodana vrednost ⁹ na zaposlenega	v mio SIT	4,46	4,95	5,50

Če pogledamo podatke o dodani vrednosti sektorja v zadnjih treh letih vidimo, da se delež dodane vrednosti glede na celotno dodano vrednost skoraj ne spremeni. Če pa primerjamo podatke o dodani vrednosti na zaposlenega v tem sektorju opazimo, da je ta naraščala in je tudi vsa leta višja od celotne dodane vrednosti na zaposlenega v Sloveniji.

2.2. Horizontalni cilji

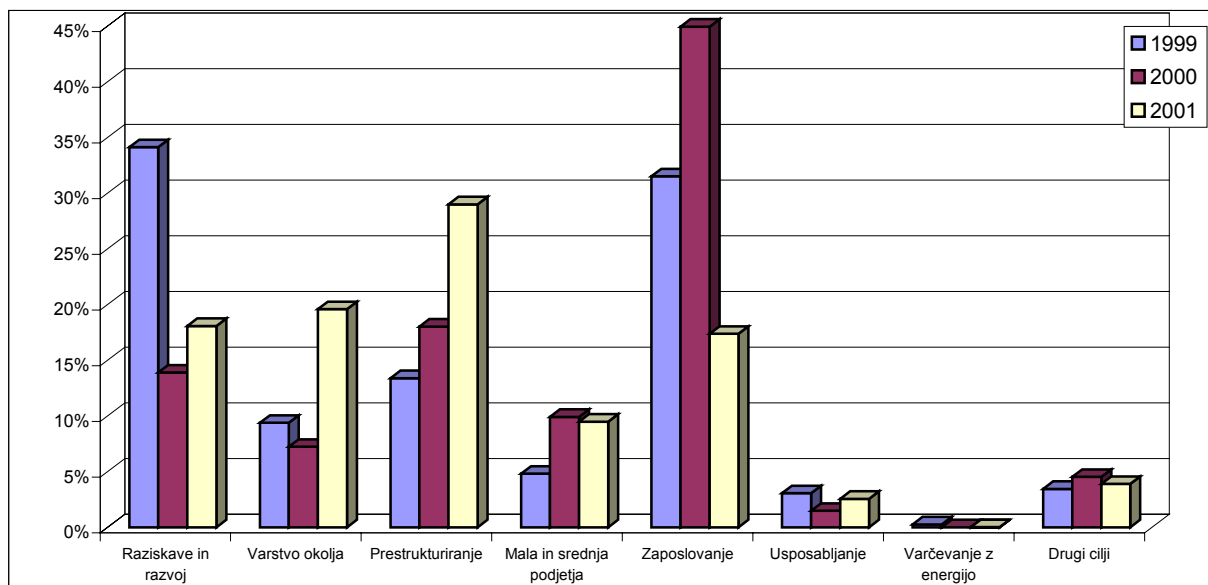
V obdobju 1999-2001 se je višina pomoči pri horizontalnih ciljih v strukturi vseh pomoči zmanjševala in sicer iz 48,53% vseh pomoči v letu 1999, na 35,34% v letu 2000 ter na 29,76% v letu 2001.

Tabela 6: Državne pomoči po horizontalnih ciljih v letih 1999, 2000 in 2001

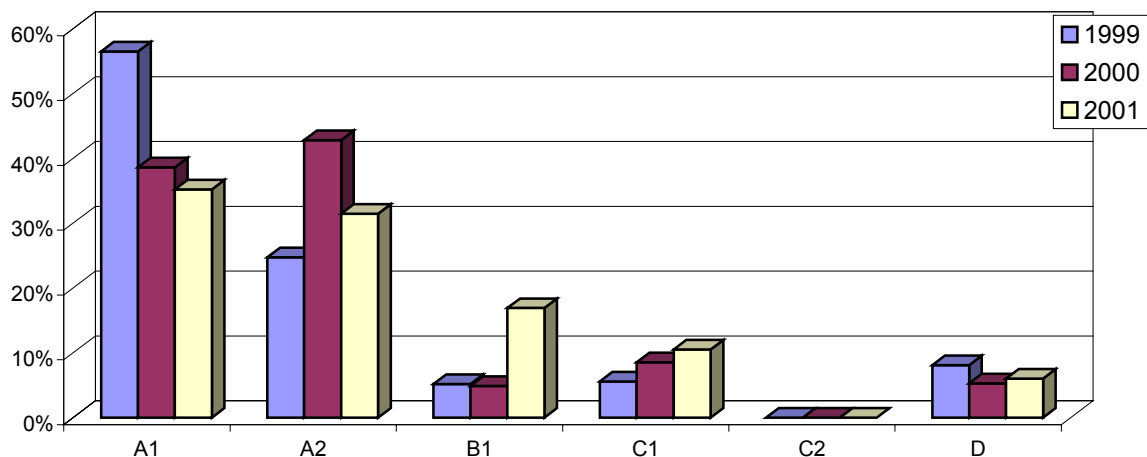
Horizontalni cilji	1999			2000			2001		
	v mio SIT	v mio EUR	Delež DP	v mio SIT	v mio EUR	Delež DP	v mio SIT	v mio EUR	Delež DP
raziskave in razvoj	14.723	76,04	34,12%	4.098	19,99	13,89%	4.998	23,01	18,07%
varstvo okolja	4.048	20,91	9,38%	2.134	10,41	7,23%	5.417	24,94	19,59%
prestrukturiranje	5.782	29,86	13,40%	5.316	25,93	18,02%	8.019	36,92	29,00%
malala in srednja podjetja	2.079	10,74	4,82%	2.924	14,26	9,91%	2.625	12,09	9,49%
zaposlovanje	13.599	70,23	31,51%	13.258	64,66	44,93%	4.806	22,13	17,38%
sklajanje	1.323	6,83	3,07%	439	2,14	1,49%	708	3,26	2,56%
varčevanje z energijo	112	0,58	0,26%	0	0,00	0,00%	4	0,02	0,01%
ostali cilji	1.489	7,69	3,45%	1.337	6,52	4,53%	1.076	4,95	3,89%
Skupaj	43.155	222,88	100,00%	29.506	143,91	100,00%	27.653	127,32	100,00%

V strukturi pomoči za horizontalne cilje so v letu 2001 največji delež dosegle pomoči za prestrukturiranje (29% vseh horizontalnih pomoči) in za varstvo okolja (19,59% vseh horizontalnih pomoči). Pomoči za zaposlovanje so predstavljale 17,38% horizontalnih pomoči. Približno enak delež zavzemata kategoriji raziskave in razvoj ter zaposlovanje (okrog 18% vseh horizontalnih pomoči).

⁹ Dodana vrednost v preteklem poročilu še ni bila dokončen podatek, tako da je številka popravljena.

Slika 6: Delež državnih pomoči znotraj horizontalnih ciljev v letih 1999, 2000 in 2001

Slika nam prikazuje, da je do največjih odstopanj pri horizontalnih ciljeh prišlo pri kategoriji zaposlovanje, kjer se je delež državnih pomoči drastično znižal, pri drugih kategorijah je zaznati skoraj nespremenjeno razmerje ali pa konstantno rast.

Slika 7: Deleži državnih pomoči, znotraj horizontalnih ciljev po instrumentih, v letih 1999, 2000 in 2001

Deleži državnih pomoči po instrumentih¹⁰ kažejo, da se je delež uporabe instrumentov skupine A1 pri horizontalnih ciljeh zmanjševal iz 56,46% v letu 1999 na 38,58% v letu 2000 in 35,18% v letu 2001. Delež uporabe instrumentov skupine A2 je znašal 31,43% v letu 2001, kar je manj kot v letu 2000, ko je bil delež 42,78% in več kot v letu 1999, ko je delež znašal 24,71%. V letu 2000 je bilo namreč več sredstev socialno varstvenega značaja (olajšave pri plačilu prispevkov namenjenih za področje zaposlovanja). Bistveno se je povečal delež uporabe instrumenta B1 iz 5,18% v letu 1999 na 16,89% v letu 2001, v letu 2000 pa je znašal 4,86%. Največji delež teh sredstev je bil namenjen prestrukturiranju. Deleža uporabe

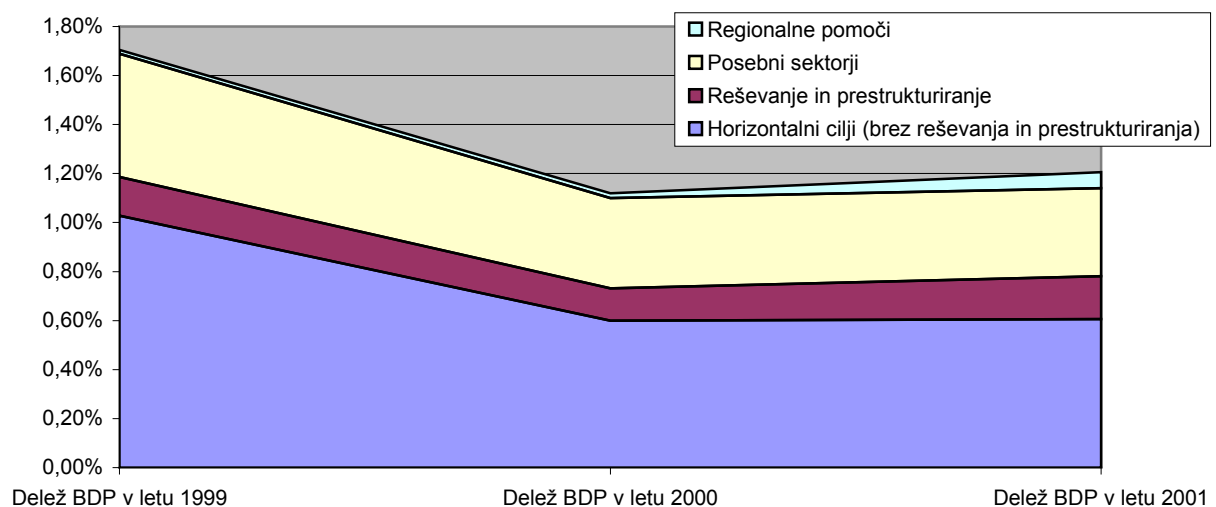
¹⁰ A: pomoči, ki so v celoti dodeljene prejemnikom: A1 (dotacije), A2 (oprostitve, izjeme in olajšave); B1: finančni transferji države v obliki kapitalskih naložb (equity); C: finančni transferji, pri katerih je element pomoči prihranek pri obrestih: C1 (ugodna posojila), C2 (rezervacije, oprostitev ali pospešeno amortiziranje); D: garancije. Podrobnejša opredelitev instrumentov je v Prilogi 1.

instrumentov C1 in D rahlo nihata, vendar ostajata pri približno enakih ravneh v letih 1999 – 2001.

2.2.1. Spreminjajoči trendi horizontalnih ciljev

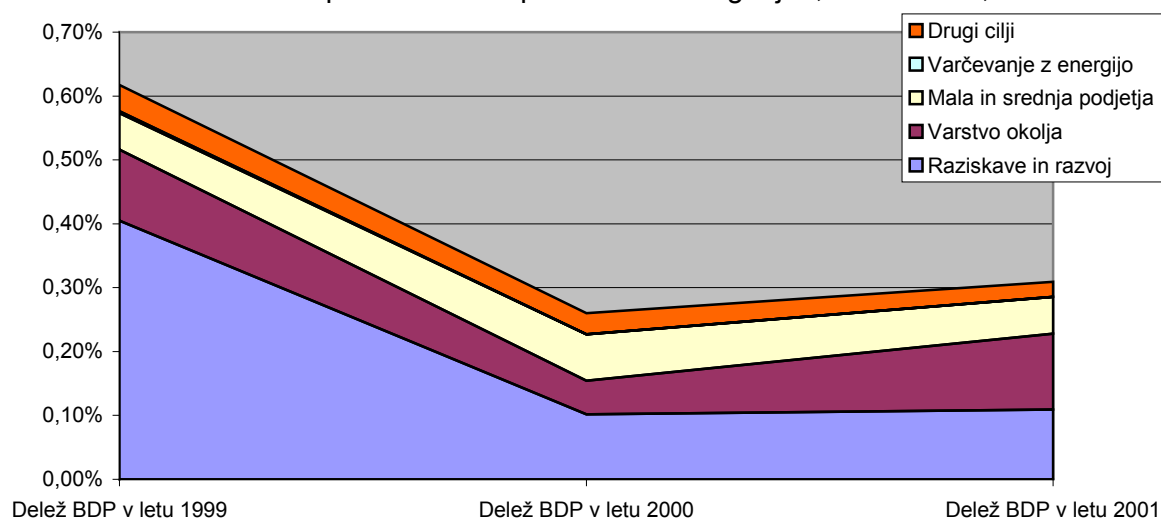
Porazdelitev državnih pomoči po kategorijah, ki so prikazane na slikah 8 in 9, naj bi pokazale smer gospodarskega razvoja. Državne pomoči v prikazanih dejavnostih so v padajočem trendu, hkrati pa je v letu 2000 opaziti rahel porast pri reševanju in prestrukturiranju, ravno tako pri pomoči za razvoj regije. V Evropski uniji je trend v prestrukturiranju padajoč, medtem ko je trend pri ostalih horizontalnih ciljih (brez reševanja in prestrukturiranja) naraščajoč.

Slika 8: Deleži državnih pomoči v BDP po izbranih kategorijah, v letih 1999, 2000 in 2001

Pregled dodeljenih pomoči v izbranih kategorijah (brez prestrukturiranja, zaposlovanja in usposabljanja) prikazuje slika 9. Pomoč, ki podpira spodaj naštetje kategorije, se lahko smatra tudi kot generator pozitivnih učinkov na zunanje okolje.

Slika 9: Deleži državnih pomoči v BDP po izbranih kategorijah, v letih 1999, 2000 in 2001

Analiza dodeljenih državnih pomoči v prikazanih kategorijah kaže, da je bil velik padec deleža pomoči v letu 2000 predvsem posledica bistvenega znižanja deleža pri kategoriji raziskave in razvoj. V letu 2001 je že opazen trend naraščanja zgoraj prikazanih kategorij,

več sredstev pa je v zadnjem času namenjenih varstvu okolja in s tem posledično tudi varčevanju z energijo. V Evropski uniji ima varstvo okolja vedno večji pomen, ravno tako varčevanje z energijo, tem trendom pa sledi tudi Slovenija, z letno naraščajočim številom investicij, povezanih z varstvom okolja. Instrumenti, ki so najpogosteje uporabljeni pri varstvu okolja in varčevanju z energijo, so davčne olajšave in dotacije.

2.2.2. Zaposlovanje in usposabljanje

Pomoč v okviru zaposlovanja se lahko dodeli za odpiranje novih ali ohranitev obstoječih delovnih mest, pomoč za usposabljanje pa za izobraževanje v obliki posebnega ali splošnega usposabljanja zaposlenih v podjetjih.

V letih 1999 in 2000 je delež pomoči za zaposlovanje v strukturi vseh pomoči ostajal skoraj nespremenjen, v letu 2001 pa se je delež bistveno zmanjšal. Do takega padca je prišlo predvsem iz razloga, ker je v letih 1999 in 2000 prihajalo do izplačil sredstev, ki so bila dodeljena v preteklih letih, ko smo podatke pridobivali iz naknadnega nadzora. Ti podatki niso bili tako natančni, da bi lahko iz njih razbrali ali dejansko vsebujejo elemente državnih pomoči. V letu 2001 pa so že bile vse sheme priglašene, tako da smo jih podrobno proučili in ugotovili, da določeni nameni ne vsebujejo elementov državnih pomoči.

Pri usposabljanju je bila situacija enaka, le da je bilo dodeljenih manj sredstev državnih pomoči.

Tabela 7: Državne pomoči za zaposlovanje in usposabljanje v primerjavi s celotnimi državnimi pomočmi v letih 1999, 2000 in 2001

	1999			2000			2001		
	v mio SIT	v mio EUR	deleži DP v l. 1999 (v %)	v mio SIT	v mio EUR	deleži DP v l. 2000 (v %)	v mio SIT	v mio EUR	deleži DP v l. 2001 (v %)
Zaposlovanje	13.599	70,23	15,29	13.258	64,66	15,88	4.806	22,13	5,17
Usposabljanje	1.323	6,83	1,49	439	2,14	0,53	708	3,26	0,76
Skupaj	14.922	77,07	16,78	13.697	66,80	16,40	5.515	25,39	5,93

Med pozitivnimi gibanji preteklega leta je pomembno izpostaviti nadaljnjo rast zaposlenosti in upadanje brezposelnosti. V letu 2001 se je prvič po letu 1987 povečalo tudi število zaposlenih v predelovalnih dejavnostih.¹¹

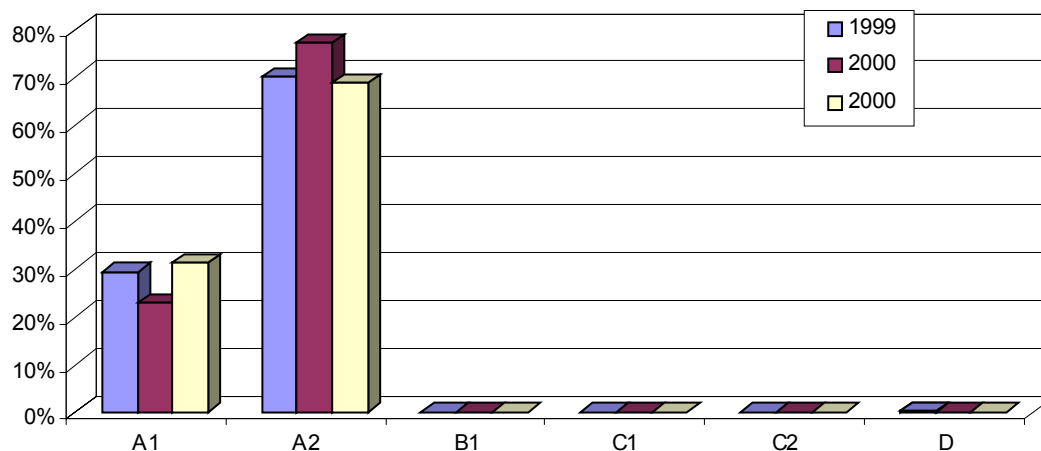
Manj ugodna so bila gibanja zaposlenosti v nekaterih sektorjih oziroma panogah, ki jih je izrazilo prizadelo umirjanje investicijske aktivnosti (gradbeništvo) oziroma zaostreni pogoji poslovanja v tujini (tekstilna industrija). Rast zaposlenosti in zmanjševanje brezposelnosti se bosta leta 2002 nadaljevali, vendar bodo ta gibanja še razmeroma umirjena.

Povprečno število delovno aktivnih se je povečalo za 1,4%, število zaposlenih pa za 1,7%. Kljub povečanju števila zaposlenih v predelovalnih dejavnostih (za 0,9%), ki je bilo na letni ravni prvo po letu 1987, se je tudi v letu 2001 nadaljevalo prestrukturiranje zaposlenosti v korist storitvenih dejavnosti.

Rast zaposlenosti je bila že drugo leto visoka tudi po podatkih anket o delovni sili (1,7-odstotna). Število registriranih brezposelnih je bilo v povprečju za 4,5% manjše kot v letu 2000; stopnja registrirane brezposelnosti je padla na 11,6% (leta 2000 12,2%).

¹¹ Vir: Pomladansko poročilo 2002 - ocena gospodarskih gibanj v letu 2001 in analitična utemeljitev pomladanske napovedi gospodarskih gibanj v letih 2002 in 2003

Slika 10: Deleži državnih pomoči pri zaposlovanju in usposabljanju, po instrumentih, v letih 1999, 2000 in 2001

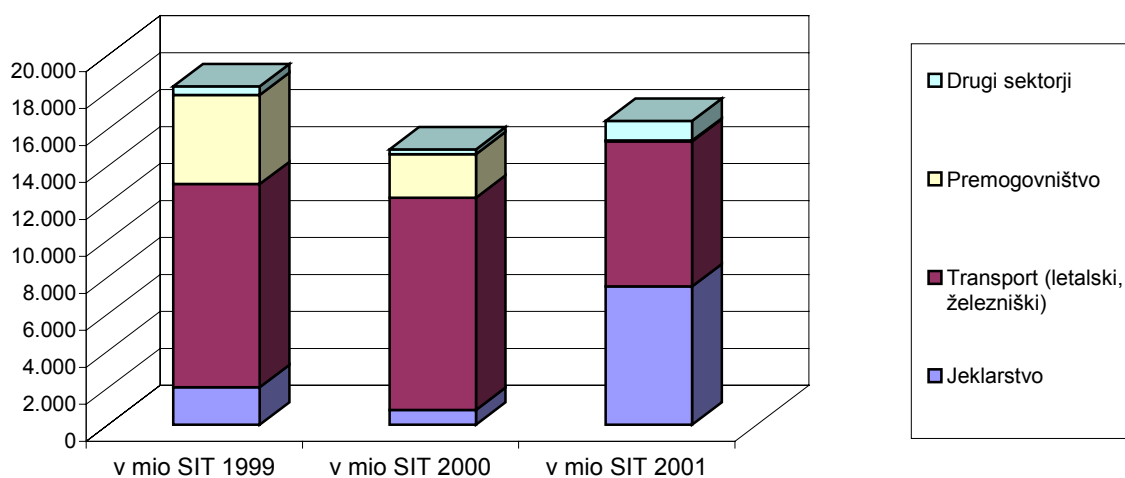

Instrumenti¹², ki so najpogosteje uporabljeni za kategorije zaposlovanja in usposabljanja so dotacije ter v večji meri oprostitev in olajšave pri plačilu prispevkov za socialno varnost.

2.3. Posebni sektorji

V obdobju 1999-2001 se je delež pomoči za posebne sektorje v strukturi vseh pomoči zmanjševal in sicer iz 20,58% vseh pomoči v letu 1999 na 17,83% v letu 2000 in na 17,68% v letu 2001. V strukturi pomoči za posebne sektorje so v letu 2001 največji delež dosegle pomoči za jeklarstvo (45,46% v strukturi pomoči vseh posebnih sektorjev), delež pomoči za transport je nekoliko padel (za 36%), državna pomoč v sektorju premogovništvo je bila v letu 2001 zanemarljiva, na pomenu pa pridobivajo drugi sektorji. V Evropski uniji pod druge sektorje štejejo finančno storitveni sektor, turizem, medije in kulturo, kjer je opazen trend naraščanja državnih pomoči.

Slika 11: Višina državnih pomoči v posebnih sektorjih, v letih 1999, 2000 in 2001, v mio SIT

¹² A: pomoči, ki so v celoti dodeljene prejemnikom: A1 (dotacije), A2 (oprostitve, izjeme in olajšave); B1: finančni transferji države v obliki kapitalskih naložb (equity); C: finančni transferji, pri katerih je element pomoči prihranek pri obrestih: C1 (ugodna posojila), C2 (rezervacije, oprostitev ali pospešeno amortiziranje); D: garancije. Podrobnejša opredelitev instrumentov je v Prilogi 1.

2.3.1. Jeklarstvo

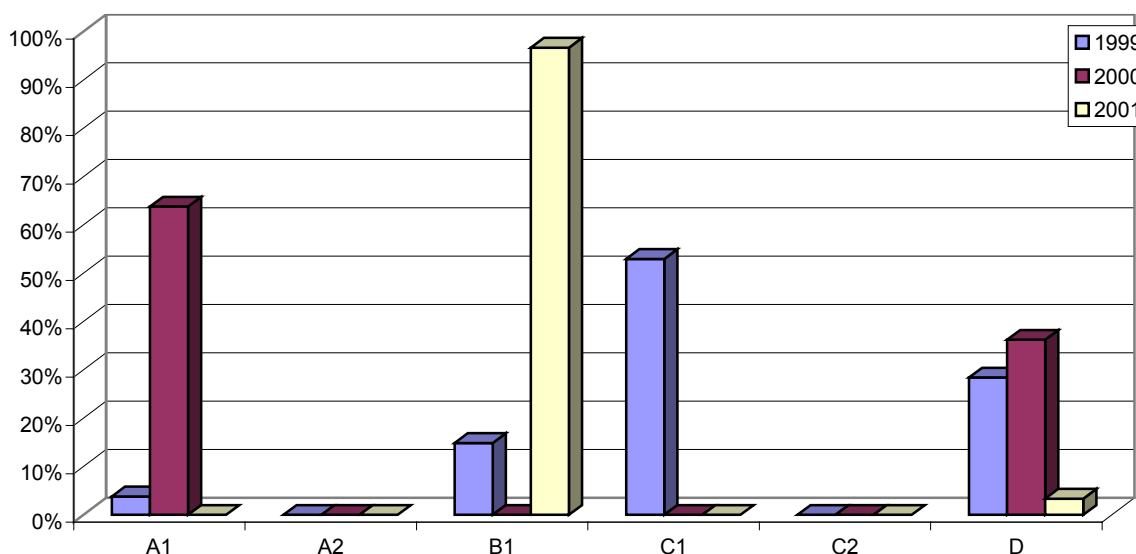
V letu 2000 in 2001 so se pomoči jeklarstvu dodeljevale na osnovi programa prestrukturiranja jeklarstva v Sloveniji. Poleg pomoči za prestrukturiranje so se v letu 1999 v jeklarstvu dajale tudi pomoči za raziskave in razvoj in pomoči za zapiranje ter varstvo okolja. Deleži državnih pomoči dodeljenih jeklarstvu so znašali v letu 2001 8,04%, leta 2000 0,94% in leta 1999 2,27%, glede na celotne državne pomoči.

Tabela 8: Državne pomoči v jeklarstvu v letih 1999, 2000 in 2001, v mio SIT

	1999	2000	2001
Pomoči za dezinvestiranje (zapiranje)	141	0	0
Pomoči za varstvo okolja	18	0	0
Prestrukturiranje	1.860	784	7.467
Skupaj	2.019	784	7.467

Deleži državnih pomoči po instrumentih so zelo raznoliki med posameznimi leti. V letu 2001 prevladujejo instrumenti finančnih transferjev države v obliki kapitalskih naložb tako kot v letu 1999, medtem ko so v letu 2000 prevladovali instrumenti skupine A1.

Slika 12: Deleži državnih pomoči v jeklarstvu v letih 1999, 2000 in 2001 po instrumentih¹³ v %

2.3.2. Transport

V letu 2001 je bilo v transportu dodeljenih manj pomoči kot pretekla leta. V letu 2001 so bile pomoči v transportu namenjene letalskemu prometu v višini 2.119 mio SIT in železniškemu prometu v višini 5.727,7 mio SIT. V letu 2000 so bile vse pomoči v transportu namenjene železniškemu prometu, v letu 1999 pa je bilo kopenskemu prometu namenjenih 8.294 mio

¹³ A: pomoči, ki so v celoti dodeljene prejemnikom: A1 (dotacije), A2 (oprostitve, izjeme in olajšave); B1: finančni transferji države v obliki kapitalskih naložb (equity); C: finančni transferji, pri katerih je element pomoči prihranek pri obrestih: C1 (ugodna posojila), C2 (rezervacije, oprostitev ali pospešeno amortiziranje); D: garancije. Podrobnejša opredelitev instrumentov je v Prilogi 1.

SIT, zračnemu prometu 5,3 mio SIT, poštnemu prometu 1.529 mio SIT ter ostalemu prometu 1.155 mio SIT.

Tabela 9: Državne pomoči v transportu v primerjavi z dodano vrednostjo in zaposlenostjo, v letih 1999, 2000 in 2001

	Enota mere	1999	2000	2001
Državne pomoči	v mio SIT	10.985	11.481	7.847
Državne pomoči	v mio EUR	56,73	56,00	36,13
Dodana vrednost ¹⁴	v mio SIT	259.090	282.646	313.330
Dodana vrednost	v mio EUR	1.338	1.379	1.443
Zaposleni	število	47.360	47.663	49.021
Delež državnih pomoči v dodani vrednosti	v %	4,24	4,06	2,50
Državne pomoči na zaposlenega	v SIT	231.947	240.879	160.074
Državne pomoči na zaposlenega	v EUR	1.197,92	1.174,84	737,04

V letih 1999 in 2000 so se v večini (90%) uporabljali instrumenti skupine A1 (dotacije), v letu 2001 pa so poleg dotacij (73% višine državnih pomoči v tem sektorju) dodeljene še garancije (27% višine državnih pomoči v tem sektorju). V Evropski uniji imajo države različne načine upravljanja v transportnem sektorju in so deleži državnih pomoči med državami zelo različni, na nivoju celotne Evropske unije pa deleži pomoči v tem sektorju rahlo padajo.

2.3.3. Premogovništvo

Slovenija ima v celotnih državnih pomočeh, ki so bile dodeljene v obravnavanem obdobju, sorazmerno nizek delež pomoči premogovništvu (v letu 1999 5,43%, v letu 2000 2,82% in v letu 2001 0,05%). Povečanje deleža pomoči premogovništvu v letu 1999 je posledica zaključevanja postopkov zapiranja rudnikov rjavega premoga. V letih 1999, 2000 in 2001 so bile vse državne pomoči premogovništvu namenjene le prezaposlovanju rudarjev pri zapiranju rudnikov.

Tabela 10: Državne pomoči v premogovništvu, v primerjavi z dodano vrednostjo in zaposlenostjo, v letih 1999, 2000 in 2001

	Enota mere	1999	2000	2001
Državne pomoči za zapiranje	v mio SIT	4.830	2.356	45
Državne pomoči za redno poslovanje	v mio SIT	0	0	0
Državne pomoči skupaj	v mio SIT	4.830	2.356	45
Državne pomoči skupaj	v mio EUR	24,95	11,49	0,21
Dodana vrednost ¹⁵	v mio SIT	36.825	36.763	36.393
Dodana vrednost	v mio EUR	190,19	179,30	167,57
Zaposleni	število	6.648	5.629	5260
Delež državnih pomoči v dodani vrednosti	v %	13,12	6,41	0,12
Državne pomoči na zaposlenega	v SIT	726.534	418.547	8.555
Državne pomoči na zaposlenega	v EUR	3.752	2.041	39

¹⁴ Glej opombo 9

¹⁵ Glej opombo 9

Dodana vrednost v rudarstvu je v obdobju 1995-1999 rahlo rasla, potem pa se je v letu 2001 že drugo leto zapored znižala, realno za 7,1%. Za leto 2002 pa Urad za makroekonomske analize in razvoj napoveduje povečanje dodane vrednosti v rudarstvu.

V obdobju 1999-2000 so bili pri dodeljevanju pomoči premogovništvu uporabljeni le instrumenti iz skupine A1 (dotacije), izjema je le leto 1999, ko je bilo manj kot odstotek dodeljenih tudi na osnovi instrumentov iz skupine D (garancije).

2.3.4. Drugi sektorji

V tej kategoriji so v letu 2001 in 2000 zajeti podatki o državnih pomočeh, namenjenih tekstilni in oblačilni ter usnjarski in obutveni industriji. Pomoči so bile dane na osnovi Programov prilagajanja te industrije pogojem enotnega trga EU. V letu 2001 so pomoči na osnovi tekstilne in oblačilne industrije znašale 720 mio SIT, v letu 2000 pa 182 mio SIT. Na osnovi programov prilagajanja usnjarske in obutvene industrije pa je bilo v letu 2001 namenjeno 346 mio SIT pomoči in v letu 2000 86 mio SIT. V letu 1999 je bila pomoč namenjena le industriji motornih vozil.

Tabela 11: Državne pomoči v drugih sektorjih v letih 1999, 2000 in 2001

	Enota mere	1999	2000	2001
Državne pomoči	v mio SIT	467	268	1.066
Državne pomoči	v mio EUR	2,41	1,31	4,91
Delež državne pomoči v posebnih sektorjih	v %	2,55	1,80	6,49

V letu 2001 in 2000 so bile vse pomoči dane na osnovi instrumentov¹⁶ skupine A1 (dotacije). V letu 1999 je prevladovala uporaba instrumentov skupine D (garancije), uporabljali pa so se še instrumenti skupine C1 (ugodna posojila). V Evropi se kaže trend naraščanja državnih pomoči na teh področjih, zato je pričakovati, da se bo v naslednjih letih pokazal v Sloveniji podoben trend.

III. POMOČ V KMETIJSTVU in POMOČ V RIBIŠTVU

3.1. Kmetijstvo

Pomoč v kmetijstvu mora prispevati k razvoju določenih ekonomskih aktivnosti podeželja in biti v skladu z ukrepi skupne kmetijske politike. Za kmetijstvo ne veljajo horizontalna pravila za majhna in srednje velika podjetja in regionalna pravila.

Državne pomoči v kmetijstvu so se v letu 2001 v primerjavi z letom 2000 povečale za 12,96% in v primerjavi z letom 1999 kar za 51,90%. Delež pomoči kmetijstvu v strukturi vseh dodeljenih pomoči se je tako v prikazanem obdobju krepil, kar gre pripisati izvajanju kmetijske reforme. Ta vključuje tudi prilagajanje posameznih ukrepov s področja kmetijstva ureditvi v EU, kar je zahtevalo povečanje proračunskih sredstev namenjenih za razvoj kmetijstva in podeželja.

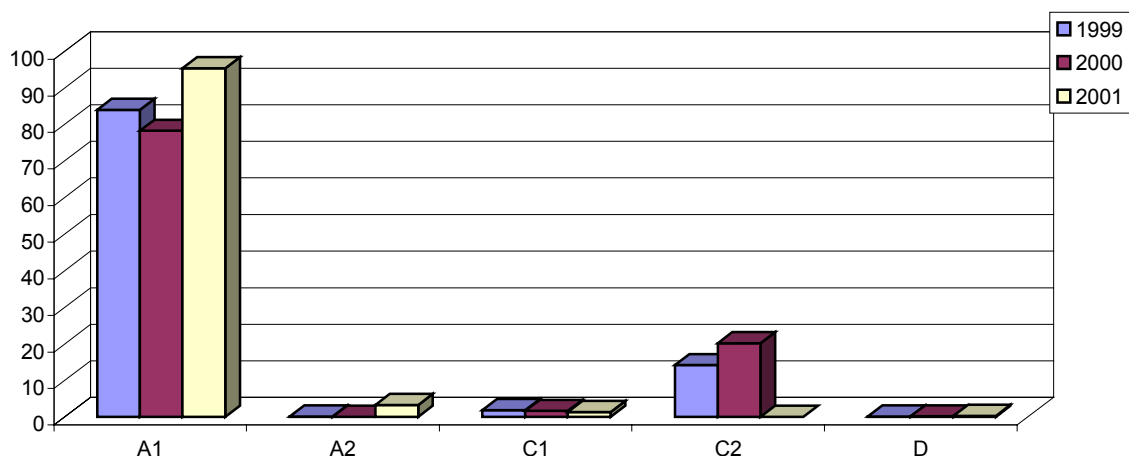
¹⁶ A: pomoči, ki so v celoti dodeljene prejemnikom: A1 (dotacije), A2 (oprostitve, izjeme in olajšave); B1: finančni transferji države v obliki kapitalskih naložb (equity); C: finančni transferji, pri katerih je element pomoči prihranek pri obrestih: C1 (ugodna posojila), C2 (rezervacije, oprostitev ali pospešeno amortiziranje); D: garancije. Podrobnejša opredelitev instrumentov je v Prilogi 1.

Tabela 12: Državne pomoči v kmetijstvu v letih 1999, 2000 in 2001

	Enota mere	1999	2000	2001
Državne pomoči	v mio SIT	26.913	37.894 ¹⁷	45.737 ¹⁸
<i>Skupna kmetijska politika</i>			21.380 ¹⁹	22.989 ²⁰
Državne pomoči	v mio EUR	138,99	184,82	210,59
Dodana vrednost ²¹	v mio SIT	114.552	115.101	124.161
Dodana vrednost	v mio EUR	591,62	561,38	571,68
Zaposleni ²²	število	48.235	40.750	41.893
Delež državnih pomoči v dodani vrednosti	v %	23,49	32,92	36,84
Državne pomoči na zaposlenega	v SIT	557.953	929.912	1.091.763
Državne pomoči na zaposlenega	v EUR	2.882	4.535	5.027

Sektor kmetijstva ima poleg naraščajočega trenda deleža državnih pomoči v celotni državni pomoči tudi daleč največji delež državnih pomoči v dodani vrednosti in tudi državna pomoč na zaposlenega je v tem sektorju največja (poleg sektorja ribištvo).

Podatki v letnem poročilu so predstavljeni kot celota vseh pomoči kmetijstvu in še ločeno kot "skupna kmetijska politika". V EU "skupna kmetijska politika" (CAP) ne pomeni državne pomoči, ker je vir sredstev evropski proračun in ne proračuni posameznih držav članic. Ker Slovenija ni del skupne kmetijske politike in se ukrepi financirajo iz proračuna RS, so kot državne pomoči zajeti v poročilu. V Sloveniji je pod "skupna kmetijska politika" zajeta skupina ukrepov, ki so po vsebini enaki ali podobni evropski "skupni kmetijski politiki" in so zato ločeno predstavljeni v tabeli v poročilu.

Slika 13: Deleži državnih pomoči v kmetijstvu v letih 1999, 2000 in 2001 po instrumentih v%

Razlike med leti nastopajo tudi pri uporabi instrumentov²³. Med uporabljenimi instrumenti za dodeljevanje pomoči kmetijstvu prevladujejo instrumenti iz skupine A1, čeprav se je njihov

¹⁷ Skupaj vse pomoči v kmetijstvu

¹⁸ Glej opombo 17

¹⁹ Znesek sredstev, ki predstavljajo ukrepe skupne kmetijske politike (CAP)

²⁰ Glej opombo 19

²¹ Glej opombo 9

²² Glede na slovenske razmere, primerjava obsega državnih pomoči v kmetijstvu in ribištvo z enotnimi statističnimi podatki o zaposlenih v teh dveh dejavnostih, ne daje prave predstave o višini sredstev na "zaposlenega". V nasprotju z EU je namreč slovensko kmetijstvo po pridobivanju dohodka mešano, saj le 30% kmetijam (od 96.669 družinskih kmetij po popisu kmetijstva iz leta 2000), predstavlja kmetijstvo edino dejavnost, 13% glavno dejavnost in 49% stransko dejavnost).

delež v letu 2000 znižal in v letu 2001 bistveno povečal. Ostali instrumenti se z izjemo C2 v letih 1999 in 2000, uporabljajo zelo redko.

3.2. Ribišтво

Pomoč ribištvu mora spodbujati razvoj in prilagoditev ribiške industrije, ki pod normalnimi tržnimi pogoji zaradi nezadostne prilagodljivosti sektorja in omejenih finančnih virov ne bi bila mogoča.

Tabela 13: Državne pomoči v ribištvu v letih 1999, 2000 in 2001

	Enota mere	1999	2000	2001
Državne pomoči	v mio SIT	9,13	439,07	132,34
Državne pomoči	v mio EUR	0,05	2,14	0,61
Dodana vrednost ²⁴	v mio SIT	520	534	460
Dodana vrednost	v mio EUR	2,69	2,60	2,12
Zaposleni ²⁵	število	227	193	196
Delež državnih pomoči v dodani vrednosti	v %	1,76	82,22	28,77
Državne pomoči na zaposlenega	v SIT	40.220	2.274.974	675.204
Državne pomoči na zaposlenega	v EUR	208	11.096	3.109

Državne pomoči v ribištvu so v letu 2000 v primerjavi z letom 1999 občutno višje (več kot 40 krat), kar je posledica dejstva, da v letu 1999 določeni ukrepi pomoči tej dejavnosti niso bili izvedeni, tako je bilo na osnovi proračuna za leto 1999 velik del izplačil prenešenih na januar 2000, v letu 2001 pa so pomoči zopet nižje.

Uporaba posameznih vrst instrumentov pomoči ribištvu je bila med posameznimi prikazanimi leti zelo različna. V letu 1999 so se uporabljali samo instrumenti skupine C2 (različni ukrepi) v letih 2000 in 2001 pa samo instrumenti skupine A1 (dotacije).

IV. REGIONALNI CILJI

Namen regionalnih pomoči je pospešiti razvoj manj razvitih območij (a) in območij (b), ki so opredeljena v regionalni karti kot sestavnemu delu regionalne sheme.

Evropski sporazum o pridružitvi v točki (a) četrtega odstavka 65. člena določa, da se v prvih štirih letih po začetku veljavnosti Sporazuma vsaka državna pomoč, ki jo dodeljuje Republika Slovenija ocenjuje ob upoštevanju dejstva, da se na Republiko Slovenijo gleda kot na območje, ki je enako območjem Evropske unije, opisanim v 87(3)a členu Pogodbe o Ustanovitvi Evropske unije. Republika Slovenija je zaprosila za podaljšanje statusa območja po 87(3)a členu Pogodbe o ustanovitvi Evropske unije za celotno območje Republike Slovenije.

V letu 2001 je Slovenija Evropski komisiji predložila predlog Regionalne karte državnih pomoči. Komisija je ocenila, da je predlog utemeljen in v skladu s pravnim redom EU in

²³ A: pomoči, ki so v celoti dodeljene prejemnikom: A1 (dotacije), A2 (oprostitve, izjeme in olajšave); B1: finančni transferji države v obliki kapitalskih naložb (equity); C: finančni transferji, pri katerih je element pomoči prihranek pri obrestih: C1 (ugodna posojila), C2 (rezervacije, oprostitev ali pospešeno amortiziranje); D: garancije. Podrobnejša opredelitev instrumentov je v Prilogi 1.

²⁴ Glej opombo 9

²⁵ Glej opombo 22

Evropskim sporazumom o pridružitvi. Regionalna karta določa območja, upravičena do regionalnih pomoči ter najvišjo dovoljeno stopnjo regionalnih državnih pomoči v Sloveniji, ki lahko znaša do 40% NED²⁶. Diferenciacija intenzivnosti regionalnih državnih pomoči nastopa na ravni NUTS²⁷ III in sicer znaša v Osrednje slovenski regiji 35%, v preostali Sloveniji pa 40%. Za majhna in srednje velika podjetja se tako določena zgornja meja lahko poveča za 15 odstotnih točk.

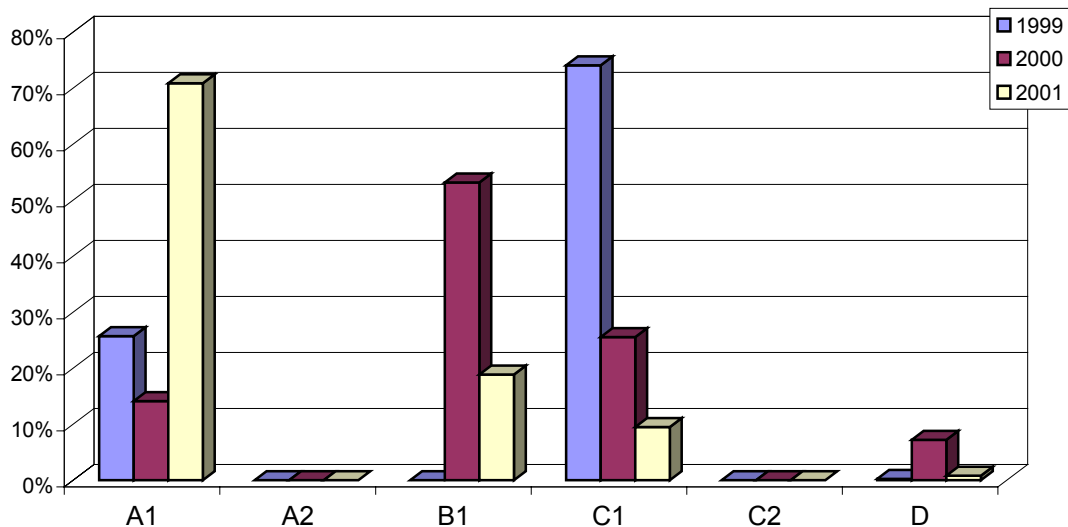
Regionalne pomoči so v letih 1999 in 2000 dosegale le slab odstotek vseh državnih pomoči v Sloveniji. V letu 2001 pa je bil delež že 3,5%.

Tabela 14: Državne pomoči po regionalnih ciljih v letih 1999, 2000 in 2001

	Enota mere	1999	2000	2001
Regionalne pomoči	v mio SIT	545	768	2.971
Regionalne pomoči	v mio EUR	2,81	3,75	13,68
Delež DP v predelovalnem sektorju	v %	0,88%	1,70%	6,32%
Delež regionalnih pomoči v BDP	v %	0,01%	0,02%	0,07%

V Evropski uniji je kar 56% vseh pomoči v predelovalni industriji namenjeni regionalnim ciljem, v Sloveniji je ta delež še dokaj nizek, vendar pa vsako leto zelo hitro narašča.

Slika 14: Deleži državnih pomoči pri regionalnih ciljih v letih 1999, 2000 in 2001, po instrumentih

Pri spremljanju instrumentov²⁸ pomoči pri regionalnih ciljih opazimo, da so kar precejšnja nihanja in različna uporaba instrumentov po letih.

V letu 2001 so prevladovali instrumenti skupine A1 in sicer 70,86%, v letu 2000 pa so ti instrumenti dosegli le 14,11% in v letu 1999 25,73%. V letu 2000 pa so prevladovali instrumenti skupine B1 in v letu 1999 pa instrumenti skupine C1.

²⁶ Neto ekvivalent dotacije

²⁷ Francoska kratica za standardno klasifikacijo teritorialnih enot (SKTE)

²⁸ A: pomoči, ki so v celoti dodeljene prejemnikom: A1 (dotacije), A2 (oprostitve, izjeme in olajšave); B1: finančni transferji države v obliki kapitalskih naložb (equity); C: finančni transferji, pri katerih je element pomoči prihranek pri obrestih: C1 (ugodna posojila), C2 (rezervacije, oprostitve ali pospešeno amortiziranje); D: garancije. Podrobnejša opredelitev instrumentov je v Prilogi 1.

PRILOGA 1

1. Kategorije državnih pomoči

Podatki o državnih pomočeh v Poročilu so razvrščeni na osnovi Pravilnika o pripravi letnega poročila o državnih pomočeh, v naslednje kategorije:

1. *Kmetijstvo in ribištvo*
  - 1.1. kmetijstvo
  - 1.2. ribištvo
2. *industrija/storitve*
  - 2.1. horizontalni cilji
    - 2.1.1. raziskave in razvoj
    - 2.1.2. okolje
    - 2.1.3. majhna in srednja podjetja
    - 2.1.4. trgovina
    - 2.1.5. varčevanje z energijo
    - 2.1.6. zaposlovanje
    - 2.1.7. usposabljanje
    - 2.1.8. drugi cilji
  - 2.2. posebni sektorji
    - 2.2.1. jeklarstvo
    - 2.2.2. ladjedelništvo
    - 2.2.3. transport
    - 2.2.4. premogovništvo
    - 2.2.5. drugi sektorji
    - 2.2.6. finančne storitve
3. *regionalne pomoči*
  - 3.1. območja prve alinee 2. odstavka 3. člena Zakona o nadzoru državnih pomoči
  - 3.2. ostala območja

2. Instrumenti državnih pomoči

Znotraj kategorij so državne pomoči opredeljene po instrumentih pomoči v naslednje skupine:

1. A : pomoči, ki so v celoti dodeljene prejemnikom:
  - A1, pomoči preko proračuna: nepovratna sredstva (dotacije), subvencije obresti, odpisi dolgov in zmanjšani zneski iztržkov iz prisilnih poravnav,
  - A2, pomoči preko davkov in socialno varstvenega sistema: zamiki pri odplačevanju davkov in druga merila (oprostitve, izjeme in olajšave).
2. B1: finančni transferji države v obliki kapitalskih naložb (equity).
3. C: finančni transferji, pri katerih je element pomoči prihranek pri obrestih:
  - C1, ugodna posojila iz javnih ali privatnih virov in posojila podjetjem v težavah,
  - C2, različni ukrepi (rezervacije, oprostitve ali pospešeno amortiziranje).
4. D: garancije.

3. Vrste podatkov, viri in metode zbiranja podatkov o državnih pomočeh

Podatki so prikazani v tolarjih, pri preračunih v EUR je upoštevan povprečni tečaj Banke Slovenije za prikazano leto. Zbiranje podatkov o državnih pomočeh v Sloveniji že od leta 1999 poteka na približno enak način.

Za vsako transakcijo je bil že v letu 1998 izoblikovan računalniški zapis s sledečimi podatki, ki je bil tudi osnova za naslednja leta:

- matična številka dajalca pomoči,
- matična številka prejemnika pomoči iz poslovnega registra podjetij in podjetnikov,
- datum odobritve pomoči,
- datum izvedbe pomoči,
- pravni temelj pomoči,
- dokumentacija,
- pravni akt pomoči,
- instrument pomoči,
- namen pomoči,
- znesek transakcije bruto,
- znesek pomoči.

Metodologija ocenjevanja elementov pomoči

SKUPINA A1

- dotacije - celotna vrednost prejete dotacije (v večini primerov so to po javno finančni statistiki subvencije)
- subvencije obresti, ki jih prejemniki prejmejo neposredno - celotna vrednost prejete subvencije (ali neplačanega dela obresti, če je država subvencioniranje za koristnika uredila neposredno preko banke)
- projekti temeljnega raziskovanja in razvoja - celotni znesek sredstev, namenjen za te projekte
- drugi projekti in aktivnosti raziskovanja in razvoja - znesek sofinanciranja projektov s strani državnih virov, ne glede na to, ali so sredstva nakazana neposredno koristniku (podjetju) ali raziskovalni instituciji
- odpis dolga poslujočih podjetij iz kreditnih razmerij - celotna ocenjena vrednost odpisanega dolga²⁹
- prisilna poravnava in stečaj podjetij - ocenjeni zmanjšani znesek poravnave ali iztržka iz stečajne mase v primerjavi z drugimi upniki zaradi zavestno povzročene slabšega položaja države kot upnice v postopku prisilne poravnave ali stečaja³⁰

SKUPINA A2

- odlog plačila davkov - znesek obresti za zamik, izračunan na sedanjo vrednost po realni letni referenčni obrestni meri (2001= 7,8).
- davčne oprostitve in olajšave - med davčne oprostitve in olajšave ne sodijo vse tiste olajšave, ki imajo splošni značaj (npr.: olajšave davka na dobiček zaradi investiranja, olajšave iz naslova pokrivanja izgub iz preteklih let, ipd), temveč le olajšave, ki so specifične za določeno podjetje ali skupino podjetij (npr. olajšave za invalidska podjetja); element državne pomoči je celoten ocenjen znesek oprostitev in olajšav
- oprostitve in olajšave pri plačilu prispevkov za socialno varnost - med oprostitve in olajšave pri plačilu prispevkov za socialno varnost velja enaka logika kot pri davčnih oprostitvah - med državne pomoči ne sodijo vse tiste olajšave, ki imajo splošni značaj; element pomoči je celoten ocenjen znesek oprostitev in olajšav

²⁹ Pri teh pomočeh je v skrajnem primeru (če se ne razpolaga z ustreznimi podatki) element pomoči možno oceniti v vrednosti 20% od bruto zneska opravljene operacije.

³⁰ glej opombo 29

SKUPINA B1

- kapitalske naložbe - element državnih pomoči je v vseh tistih naložbah, ki nimajo ustvarjanja dobička kot primarnega cilja državne naložbe; element pomoči je ocenjena vrednost koristi za prejemnika pomoči³¹
- konverzija terjatev v kapitalske naložbe - element pomoči je v primeru, kadar država ni v enakem položaju kot ostali nosilci terjatev, temveč v slabšem; element pomoči je ocenjena vrednost koristi prejemnika, ki jo ima zaradi slabšega položaja države³²
- ugodne prodaje državnega premoženja - element državne pomoči je razlika med prodajno ceno premoženja in njegovo tržno vrednostjo (licitacija - 3 ponudbe; cenitvena vrednost)
- udeležba na dobičku podjetja - del razdeljenega dobička, ki izhaja iz lastnine države v podjetju in se mu država odpove, je v celoti element državne pomoči

SKUPINA C1

- ugodna posojila - razlika med stroški kredita (obresti) z ugodno obrestno mero in letno referenčno tržno obrestno mero³³ (2001 = 7,8%); izračun se izdela za celotno dobo kreditiranja (lahko poenostavljeno linearno za vsa leta enako) in vpiše v letu prejema kredita (oz. prve tranše)
- posojila podjetjem v težavah - za podjetja v težavah (v prestrukturiranju), ki na trgu nimajo možnosti pridobitve kredita, je državna pomoč 20% vrednosti kredita ne glede na to, da je bil kredit izplačan po tržnih (ali celo slabših) pogojih

SKUPINA C2

- drugi viri pomoči - ocenjene vrednosti pomoči

Skupina D

- D1 garancije - razlika med državno garancijo, ki je brezplačna ali po nižji ceni in med tržno garancijo; element pomoči se kalkulira preko garantiranega zneska dolga in referenčno stopnjo za riziko - strošek garancije (2001- 2,53% letno) in stroški provizije - odobritve (2001 – 0,7%- enkratno)
- D1A garancije (plačilo garantiranih obveznosti) - celotno plačilo garantiranih obveznosti

---

³¹ glej opombo 29

³² glej opombo 29

³³ Za referenčno obrestno mero je predpisana povprečna obrestna mera za dolgoročne kredite za osnovna sredstva v gospodarstvo (s tolarsko revalorizacijsko klavzulo). Podatek je uradno objavila Banka Slovenije v publikaciji Bilten Banke Slovenije, januar, 2002.

PRILOGA 2

STATISTIČNI PODATKI

- Tabela P1: Državne pomoči v Sloveniji v letih 1999, 2000 in 2001 po posameznih kategorijah
- Tabela P2: Državne pomoči v Sloveniji v letih 1999, 2000 in 2001 po sektorjih
- Tabela P3: Državne pomoči v Sloveniji v letu 1999, po instrumentih
- Tabela P4: Državne pomoči v Sloveniji v letu 2000, po instrumentih
- Tabela P5: Državne pomoči v Sloveniji v letu 2001, po instrumentih
- Tabela P6: Delež državnih pomoči v BDP v Sloveniji v letih 1999, 2000 in 2001, po kategorijah
- Tabela P7: Delež državnih pomoči v BDP v Sloveniji v letih 1999, 2000 in 2001, po sektorjih

Tabela P1: Državne pomoči v Sloveniji v letih 1999, 2000 in 2001 po posameznih kategorijah

Kategorije	1999			2000			2001			Primerjava 2001 glede na l. 1999	Primerjava 2001 glede na l. 2000
	v mio SIT	v mio EUR	deleži DP v letu 1999	v mio SIT	v mio EUR	deleži DP v letu 2000	v mio SIT	v mio EUR	deleži DP v letu 2001		
Kmetijstvo in ribištvo	26.922	139,04	30,28	38.333	186,96	45,91	45.870	211,20	49,36	51,90%	12,96%
Horizontalni cilji	43.155	222,88	48,53	29.506	143,91	35,34	27.655	127,33	29,76	-42,87%	-11,52%
Raziskave in razvoj	14.723	76,04	16,56	4.098	19,99	4,91	4.998	23,01	5,38	-69,74%	15,14%
Varstvo okolja	4.048	20,91	4,55	2.134	10,41	2,56	5.417	24,94	5,83	19,31%	139,65%
Prestrukturiranje	5.782	29,86	6,50	5.316	25,93	6,37	8.019	36,92	8,63	23,65%	42,41%
Mala in srednja podjetja	2.079	10,74	2,34	2.924	14,26	3,50	2.625	12,09	2,83	12,57%	-15,25%
Zaposlovanje	13.599	70,23	15,29	13.258	64,66	15,88	4.806	22,13	5,17	-68,49%	-65,78%
Usposabljanje	1.323	6,83	1,49	439	2,14	0,53	708	3,26	0,76	-52,26%	52,33%
Varčevanje z energijo	112	0,58	0,13	0	0,00	0,00	4.4965	0,02	0,00	-96,42%	0,00%
Drugi cilji	1.489	7,69	1,67	1.337	6,52	1,60	1.076	4,96	1,16	-35,56%	-24,01%
Posebni sektorji	18.301	94,52	20,58	14.889	72,62	17,83	16.424	75,62	17,68	-19,99%	4,14%
Jeklarstvo	2.019	10,43	2,27	784	3,82	0,94	7.467	34,38	8,04	229,70%	799,08%
Transport (letalski, železniški)	10.985	56,73	12,35	11.481	56,00	13,75	7847	36,13	8,44	-36,32%	-35,48%
Premogovništvo	4.830	24,95	5,43	2.356	11,49	2,82	45	0,21	0,05	-99,17%	-98,20%
Drugi sektorji	467	2,41	0,53	268	1,31	0,32	1.066	4,91	1,15	103,44%	275,39%
Regionalne pomoči	545	2,81	0,61	768	3,75	0,92	2.971	13,68	3,20	386,08%	265,26%
Skupaj	88.923	459,25	100,00	83.496	407,23	100,00	92.920	427,84	100,00	-6,84%	5,06%

Tabela P2: Državne pomoči v Sloveniji v letih 1999, 2000 in 2001 po sektorjih

Kategorije	1999			2000			2001			Primerjava 2001 glede na l. 1999	Primerjava 2001 glede na l. 2000
	v mio SIT	v mio EUR	deleži DP v letu 1999	v mio SIT	v mio EUR	deleži DP v letu 2000	v mio SIT	v mio EUR	deleži DP v letu 2001		
Kmetijstvo in ribištvo	26.922	139,04	30,28	38.333	186,96	45,91	45.870	211,20	49,36	51,90%	12,96%
Predelovalna industrija in storitve	46.186	238,53	51,94	31.326	152,79	37,52	39.159	180,30	42,14	-24,41%	18,01%
Horizontalni cilji	43.155	222,88	48,53	29.506	143,91	35,34	27.655	127,33	29,76	-42,87%	-11,52%
Raziskave in razvoj	14.723	76,04	16,56	4.098	19,99	4,91	4.998	23,01	5,38	-69,74%	15,14%
Varstvo okolja	4.048	20,91	4,55	2.134	10,41	2,56	5.417	24,94	5,83	19,31%	139,65%
Varčevanje z energijo	112	0,58	0,13	0	0,00	0,00	4.4965	0,02	0,00	-96,42%	0,00%
Prestrukturiranje	5.782	29,86	6,50	5.316	25,93	6,37	8.019	36,92	8,63	23,65%	42,41%
Mala in srednja podjetja	2.079	10,74	2,34	2.924	14,26	3,50	2.625	12,09	2,83	12,57%	-15,25%
Zaposlovanje	13.599	70,23	15,29	13.258	64,66	15,88	4.806	22,13	5,17	-68,49%	-65,78%
Usposabljanje	1.323	6,83	1,49	439	2,14	0,53	708	3,26	0,76	-52,26%	52,33%
Drugi cilji	1.489	7,69	1,67	1.337	6,52	1,60	1.076	4,96	1,16	-35,56%	-24,01%
Posebni sektorji	2.486	12,84	2,80	1.052	5,13	1,26	8.532	39,29	9,18	205,98%	665,67%
Jeklarstvo	2.019	10,43	2,27	784	3,82	0,94	7.467	34,38	8,04	229,70%	799,08%
Drugi sektorji	467	2,41	0,53	268	1,31	0,32	1.066	4,91	1,15	103,44%	275,39%
Regionalne pomoči	545	2,81	0,61	768	3,75	0,92	2.971	13,68	3,20	386,08%	265,26%
Transport	10.985	56,73	12,35	11.481	56,00	13,75	7847	36,13	8,44	-36,32%	-35,48%
Premogovništvo	4.830	24,95	5,43	2.356	11,49	2,82	45	0,21	0,05	-99,17%	-98,20%
Skupaj	88.923	459,25	100,00	83.496	407,23	100,00	92.920	427,84	100,00	-6,84%	5,06%

Tabela P3: Državne pomoči v Sloveniji v letu 1999, po instrumentih

Kategorije 1999	A1	A2	B1	C1	C2	D	Skupaj
Kmetijstvo in ribištvo	22.587.358.682	11.071.942		481.340.887	3.829.133.997	13.009.534	26.921.915.042
Horizontalni cilji	24.364.560.434	10.661.508.191	2.234.984.778	2.397.349.108	0	3.496.612.544	43.155.015.055
Raziskave in razvoj	14.723.295.425	0	0	0	0	0	14.723.295.425
Varstvo okolja	1.507.944.120	0	30.000.000	352.826.404	0	2.157.217.014	4.047.987.538
Prestrukturiranje	1.717.798.812	0	2.166.182.285	957.411.782	0	940.870.213	5.782.263.092
Mala in srednja podjetja	467.369.611	194.610.411	14.802.493	1.058.588.534	0	343.575.317	2.078.946.366
Zaposlovanje	3.056.738.931	10.466.897.780	24.000.000	0	0	51.200.000	13.598.836.711
Usposabljanje	1.323.286.768	0	0	0	0	0	1.323.286.768
Varčevanje z energijo	111.557.811	0	0	0	0	0	111.557.811
Drugi cilji	1.456.568.956	0	0	28.522.388	0	3.750.000	1.488.841.344
Posebni sektorji	15.846.544.317	0	300.000.000	1.192.419.920	5.384.400	956.836.996	18.301.185.633
Jeklarstvo	76.840.980	0	300.000.000	1.068.500.000		573.676.510	2.019.017.490
Transport	10.949.477.627	0	0	0	5.384.400	30.000.000	10.984.862.027
Premogovništvo	4.820.225.710	0	0	0	0	10.088.900	4.830.314.610
Drugi sektorji		0	0	123.919.920	0	343.071.586	466.991.506
Regionalne pomoči	140.302.572	0	0	403.690.393	0	1.250.000	545.242.965
Skupaj	62.938.766.005	10.672.580.133	2.534.984.778	4.474.800.308	3.834.518.397	4.467.709.074	88.923.358.695

Tabela P4: Državne pomoči v Sloveniji v letu 2000, po instrumentih

Kategorije 2000	A1	A2	B1	C1	C2	D	Skupaj
Kmetijstvo in ribištvo	30.058.701.010	0	0	601.895.737	7.635.092.571	37.037.946	38.332.727.263
Horizontalni cilji	11.383.078.989	12.622.910.105	1.434.200.441	2.509.260.406	0	1.555.719.384	29.505.169.325
Raziskave in razvoj	4.097.824.235	0	0	0	0	0	4.097.824.235
Varstvo okolja	17.700.000	1.524.720.837	0	423.513.103	0	167.963.243	2.133.897.183
Prestrukturiranje	1.338.956.104	0	1.421.881.795	1.188.188.890	0	1.366.494.251	5.315.521.040
Mala in srednja podjetja	1.992.619.030	0	12.318.646	897.558.413	0	21.261.890	2.923.757.979
Zaposlovanje	2.697.192.329	10.561.281.216	0	0	0	0	13.258.473.545
Usposabljanje	438.787.291	0	0	0	0	0	438.787.291
Varčevanje z energijo	0	0	0	0	0	0	0
Drugi cilji	800.000.000	536.908.052	0	0	0	0	1.336.908.052
Posebni sektorji	13.604.715.292	0	0	1.000.000.000	0	283.946.707	14.888.661.999
Jeklarstvo	500.000.000	0	0	0	0	283.946.707	783.946.707
Transport	10.480.821.000	0	0	1.000.000.000	0	0	11.480.821.000
Premogovništvo	2.355.688.927	0	0	0	0	0	2.355.688.927
Drugi sektorji	268.205.365	0	0	0	0	0	268.205.365
Regionalne pomoči	108.288.998	0	408.000.000	195.933.918	0	55.488.044	767.710.960
Skupaj	55.154.784.289	12.622.910.105	1.842.200.441	4.307.090.061	7.635.092.571	1.932.192.080	83.494.269.548

Tabela P5: Državne pomoči v Sloveniji v letu 2001, po instrumentih

Kategorije 2001	A1	A2	B1	C1	C2	D	Skupaj
Kmetijstvo in ribištvo	44.157.766.572	1.160.138.986	0	476.498.868	267.626	74.889.627	45.869.561.679
Horizontalni cilji	9.727.817.553	8.693.282.644	4.671.008.678	2.902.490.217	0	1.660.566.910	27.655.166.002
Raziskave in razvoj	4.998.023.523	0	0	0	0	0	4.998.023.523
Varstvo okolja	19.600.000	4.781.819.968	0	615.906.149	0	0	5.417.326.117
Prestrukturiranje	1.580.923.519	114.288.698	3.875.117.144	800.243.273	0	1.648.798.354	8.019.370.988
Mala in srednja podjetja	1.407.245.030	0	795.891.534	410.140.821	0	11.768.556	2.625.045.941
Zaposlovanje	1.009.146.732	3.797.173.978	0	0	0	0	4.806.320.710
Usposabljanje	708.382.249	0	0	0	0	0	708.382.249
Varčevanje z energijo	4.496.500	0	0	0	0	0	4.496.500
Drugi cilji	0	0	0	1.076.199.974	0	0	1.076.199.974
Posebni sektorji	6.838.425.961	0	7.216.981.113	0	0	2.368.624.889	16.424.031.963
Jeklarstvo	0	0	7.216.981.113	0	0	249.624.889	7.466.606.002
Transport	5.727.743.069	0	0	0	0	2.119.000.000	7.846.743.069
Premogovništvo	45.000.000	0	0	0	0	0	45.000.000
Drugi sektorji	1.065.682.892	0	0	0	0	0	1.065.682.892
Regionalne pomoči	2.105.537.460	0	560.288.567	282.158.980		23.508.203	2.971.493.210
Skupaj	62.829.547.546	9.853.421.630	12.448.278.358	3.661.148.065	267.626	4.127.589.629	92.920.252.854

Tabela P6: Delež državne pomoči v BDP v Sloveniji v letih 1999, 2000 in 2001, po kategorijah

	DP v mio SIT v letu 1999	Delež DP sektorja v BDP v letu 1999	DP v mio SIT v letu 2000	Delež DP sektorja v BDP v letu 2000	DP v mio SIT v letu 2001	Delež DP sektorja v BDP v letu 2001
Kmetijstvo in ribištvo	26.922	0,74%	38.333	0,95%	45.870	1,00%
Horizontalni cilji	43.155	1,19%	29.506	0,73%	27.655	0,61%
Raziskave in razvoj	14.723	0,40%	4.098	0,10%	4.998	0,11%
Varstvo okolja	4.048	0,11%	2.134	0,05%	5.417	0,12%
Prestrukturiranje	5.782	0,16%	5.316	0,13%	8.019	0,18%
Mala in srednja podjetja	2.079	0,06%	2.924	0,07%	2.625	0,06%
Zaposlovanje	13.599	0,37%	13.258	0,33%	4.806	0,11%
Usposabljanje	1.323	0,04%	439	0,01%	708	0,02%
Varčevanje z energijo	112	0,00%	0	0,00%	4	0,00%
Drugi cilji	1.489	0,04%	1.337	0,03%	1.076	0,02%
Posebni sektorji	18.301	0,50%	14.889	0,37%	16.424	0,36%
Jeklarstvo	2.019	0,06%	784	0,02%	7.467	0,16%
Transport (letalski, železniški)	10.985	0,30%	11.481	0,28%	7.847	0,17%
Premogovništvo	4.830	0,13%	2.356	0,06%	45	0,00%
Drugi sektorji	467	0,01%	268	0,01%	1.066	0,02%
Regionalne pomoči	545	0,01%	768	0,02%	2.971	0,07%
Skupaj	88.923	2,44%	83.496	2,07%	92.920	2,03%

Tabela P7: Delež državnih pomoči v BDP v Sloveniji v letih 1999, 2000 in 2001, po sektorjih

	1999			2000			2001		
	v mio SIT	Delež DP sektorja v BDP v letu 1999	deleži DP v l. 1999 (v %)	v mio SIT	Delež DP sektorja v BDP v letu 2000	deleži DP v l. 2000 (v %)	v mio SIT	Delež DP sektorja v BDP v letu 2001	deleži DP v l. 2001 (v %)
Kmetijstvo in ribištvo	26.922	0,74	30,28	38.333	0,95	45,91	45.870	1,00	49,36
Predelovalna industrija	45.641	1,25	51,33	30.558	0,76	36,60	36.187	0,79	38,94
Transport	10.985	0,30	12,35	11.481	0,28	13,75	7.847	0,17	8,44
Premogovništvo	4.830	0,13	5,43	2.356	0,06	2,82	45	0,00	0,05
Regionalne pomoči	545	0,01	0,61	768	0,02	0,92	2.971	0,07	3,20
Skupaj	88.923	2,44	100,00	83.496	2,07	100,00	92.920	2,03	100,00